

Sammanställning av Kvalitetsdata 2016

Gällande Cervixcancerprevention i Sydöstra
Sjukvårdsregionen

September 2017

NATIONELLA KVALITETSREGISTRET FÖR
CERVIXCANCERPREVENTION/PROCESS("CYTBURKEN")

Regionalt cancercentrum väst
Västra Sjukvårdsregionen
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
SE-413 45 GÖTEBORG

Mailadress - rccvast@rccvast.se

Rapporterna kan laddas ner från
Regionalt cancercentrum väst hemsida www.rccvast.se

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Invitationsstatus	4
3 Täckningsgrad	7
4 Deltagande efter inbjudan	18
5 Antal cellprover	22
6 Endocervikala celler saknas	25
7 Åldersfördelning cellprov	27
8 Tid till svar	28
9 Andel icke-normala cellprover	30
10 Diagnosprofil cytologi	32
11 Andel avvikande cellprover som är uppföljda i tid	37
12 Utfall av cytologi	38
13 PAD-utfall av behandling	43
14 Konhöjd och antal ingrepp per operatör	47
15 Förnyade behandlingar ("Re-koniseringar")	50

1 Inledning

Cytburken är sedan juni 2012 Processregistret inom Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention. Det kommer att innebära att data nu kan jämföras med fler landsting och att de redovisningar som görs kommer att utgå från nationellt beslutade kvalitetsparametrar. Denna rapport har tidigare getts ut som en regional rapport för Västra Sverige men publiceras härmed för flera områden och regioner.

När den första upplagan av denna rapport publicerades för 14 år sedan skrev vi:

”Det finns flera skäl till varför det är speciellt viktigt att kvalitetsgranska arbetet att förebygga cervixcancer.

- Verksamheten berör hela den kvinnliga befolkningen som inbjuds till screening. Det är en intervention friska människors liv som får olika negativa effekter om det inte sköts professionellt och efter högsta standard.
- Överdiagnostik leder till resursslöseri men vi vet också att även lätt avvikande prov kan utlösa starka reaktioner med oro och ångest och upplevelse av sjukdom.
- Det finns säkra belägg idag för att överbehandling kan ha negativa effekter för kvinnors barnafödande.
- Screening sker för att förebygga en dödlig sjukdom. Misstag och dålig kvalitet kan innebära att kvinnor dör i onödan.
- Vårdkedjan är komplicerad och innefattar primärvård, laborieverksamhet och specialistvård. Kopplingarna mellan dessa länkar i kedjan går åt alla håll och det finns hela tiden risker att överföringarna inte fungerar.
- Verksamheten bygger på en lång rad professionella men subjektiva bedömningar i alla delar av vårdkedjan. Detta gör verksamheten särskilt känslig för kvalitetsbrister.

Första samlade rapporten med kvalitetsdata från det cervixcancerförebyggande arbetet i Västra Sverige är en milstolpe. Rapporten innehåller data från alla delar av vårdkedjan, men innefattar bara några mätbara variabler. Som med alla kvalitetsdata måste uppgifterna tolkas med eftertanke. Det är många kompromisser som ligger bakom sådana data och det är inte alltid som de mest mätbara egenskaperna är de viktigaste ur kvalitetssynpunkt. Vissa uppgifter kan inte omedelbart omsättas i kvalitetstermer men kan vara av intresse för att belysa olika delar av verksamheten.”

Denna rapport gäller 2016 års data. Denna årliga rapport kompletteras med StatProcess – en redovisning online av nyckeldata där man kan välja detaljnivå. Denna redovisning ersätter de kommunrapporter som tidigare producerats i pappersform. StatProcess ger jämförelsedata bakåt i tiden och ger möjlighet att se andra enheters och kommuners data. Inloggning sker via www.cytburken.se. Även de som inte använder Cytburken kliniskt kan få behörighet att ta del av statistiken. Kontakta mia.westlund@rccvast.se

Rapportens grunddata tas fram av RCC-Väst efter inrapportering från respektive landsting, Caroline Liljecreutz regional processägare har kommenterat utfallet.

Vi är angelägna om synpunkter av alla de slag kring rapporten. Vi hoppas att den kan fortsätta att ge underlag för kvalitetsförbättringar.

2017-06-21

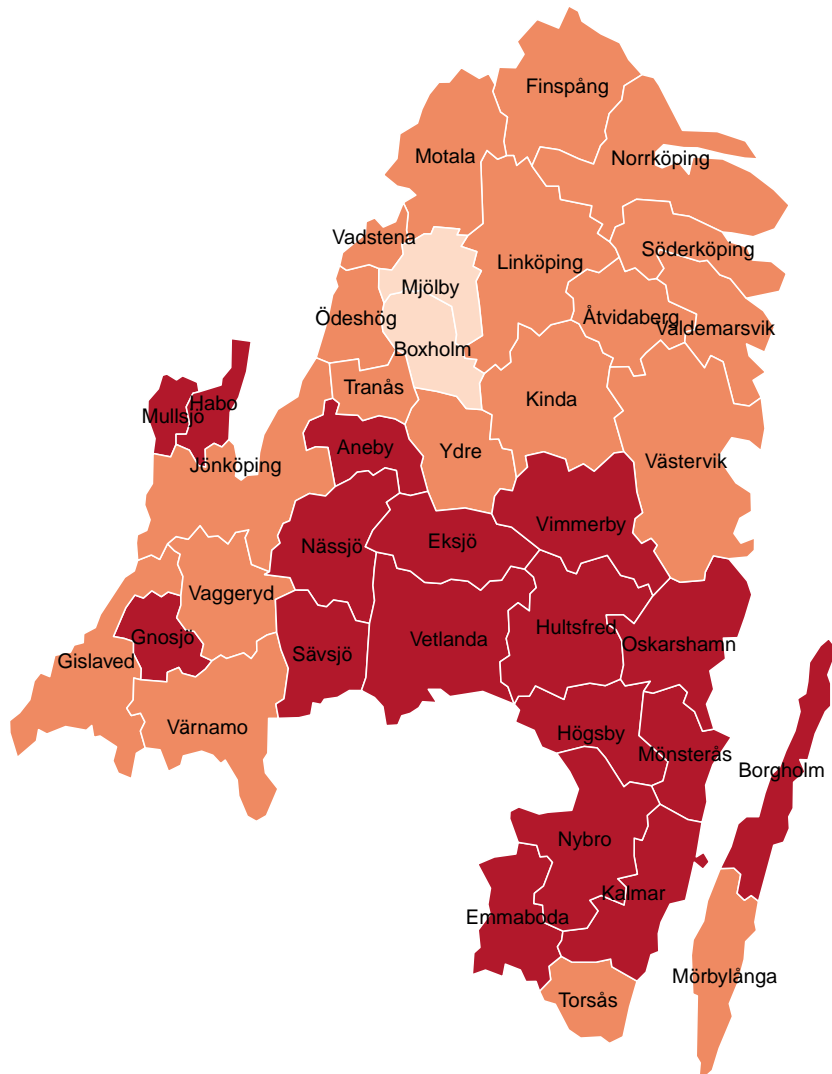
Björn Strander Anne Ekeryd-Andalen Chenyang Zhang Emil Selmeryd Madeleine Book Mia Westlund
Ulrika Hermansson

2 Invitationsstatus

Detta är ett mått på om de kvinnor som ska inviteras för cellprovtagning också blir inviterade. Det hör också till de nya nationellt beslutade kvalitetsparametrarna. Mätning sker vid ett bestämt datum. Ur befolkningsregistret tas fram de kvinnor som åldersmässigt är aktuella för provtagning och sedan länkas dessa uppgifter mot Cytburken som dels visar vilka av kvinnorna som är aktuella för provtagning utifrån senast taget prov och dels innehåller uppgift på inbjudningar till provtagning som har gått ut. För att förenkla denna ganska komplicerade datahantering är mätningen begränsad till kvinnor i åldrarna 24-49. Det nationella målvärdet är 100%.

Kommentar: 92,5% av alla kvinnor i SÖ regionen får sin inbjudan i tid. Andelen har totalt sett minskat med 1% sedan 2015. Bäst på att kalla kvinnorna i tid är Östergötland med 96,1%. Kalmar kallar 84,5% av kvinnorna i tid vilket är en svag ökning från föregående år. Sett till antalet prover har det tagits 7109st cellprov färre jämfört med föregående år. Största anledning till att kvinnorna inte kallas i tid torde vara rådande barnmorskorbrist och att den gynekologiska cellprovskontrollen inte kan prioriteras inom mödrahälsövården.

Andel som fått inbjudan i tid. 24–49 år

Fått inbjudan ■ 92,0% – 97,0% ■ 97,0% – 98,0%

Andel som fått inbjudan i tid, 24-49 år

Område	Andel
Östergötland	96,1%
Jönköping län	93%
Kalmar län	84,5%
Sydöstra Sverige	92,5%

Antal kallelser per område

Område	Antal
Östergötland	38536
Jönköping län	25064
Kalmar län	10487
Sydöstra Sverige	74087

3 Täckningsgrad

Täckningsgraden är beräknad utifrån antalet kvinnor i screeningåldrarna skrivna i området 31/21 2016 i respektive kommuner och församlingar. Antalet unika individer i motsvarade ålder som tagit ett prov under den föregående 3,5-årsperioden respektive 5,5-årsperioden delas sedan med detta tal.

Täckningsgraden redovisas för alla screeningåldrar (26-60 års ålder 31/12) med ett sammanvägt mått. 3,5 och 5,5 år är numera nationell standard för dessa beräkningar. För att ge möjlighet till jämförelse med tidigare rapporter för landsting som deltagit i Cytburken före 2010 redovisas både det nya och det gamla beräkningssättet (4 års täckningsgrad i åldrarna 25-49) i diagrammet som visar täckningsgrad över tid. Täckningsgraden innefattar alltså all provtagning, oavsett om provet är taget inom organiserad screening eller i annat sammanhang.

Täckningsgraden är det mest relevanta måttet på vilket skydd som kvinnorna i området har av cellprovstagning. Perioden ska motsvara en screeningomgång med de variationer som kan förekomma med rimliga förseningar i utskick, sommaruppehåll, ombokningar mm. Täckningsgraden ändras långsamt även om deltagandet ändras det senaste året, eftersom flera års data inkluderas.

Täckningsgrad redovisas på församlingsnivå i alla kommuner med mer än 25000 invånare.

Nationellt målvärde är 85% och att ingen församling ska ligga under 70%. Observera att de värden som rapporteras till Öppna Jämförelser är hämtade ur analysregistret och är framtagna med en mindre detaljerad beräkningsmetod som ger högre värden.

Kommentar: Jämfört med 2015 då hela 15 kommuner i SÖ regionen låg på eller under 78% i täckningsgrad är den siffran nere på 7 st kommuner. 1:a platsen avseende kommun har Värnamo med 85,6% i täckningsgrad. Östergötland har förbättrat sin täckningsgrad från 76,1% 2015 till 79,3% 2016 och 4 kommuner ligger på 82-85%. Det finns dock 4 kommuner med en täckningsgrad på 78% eller lägre.

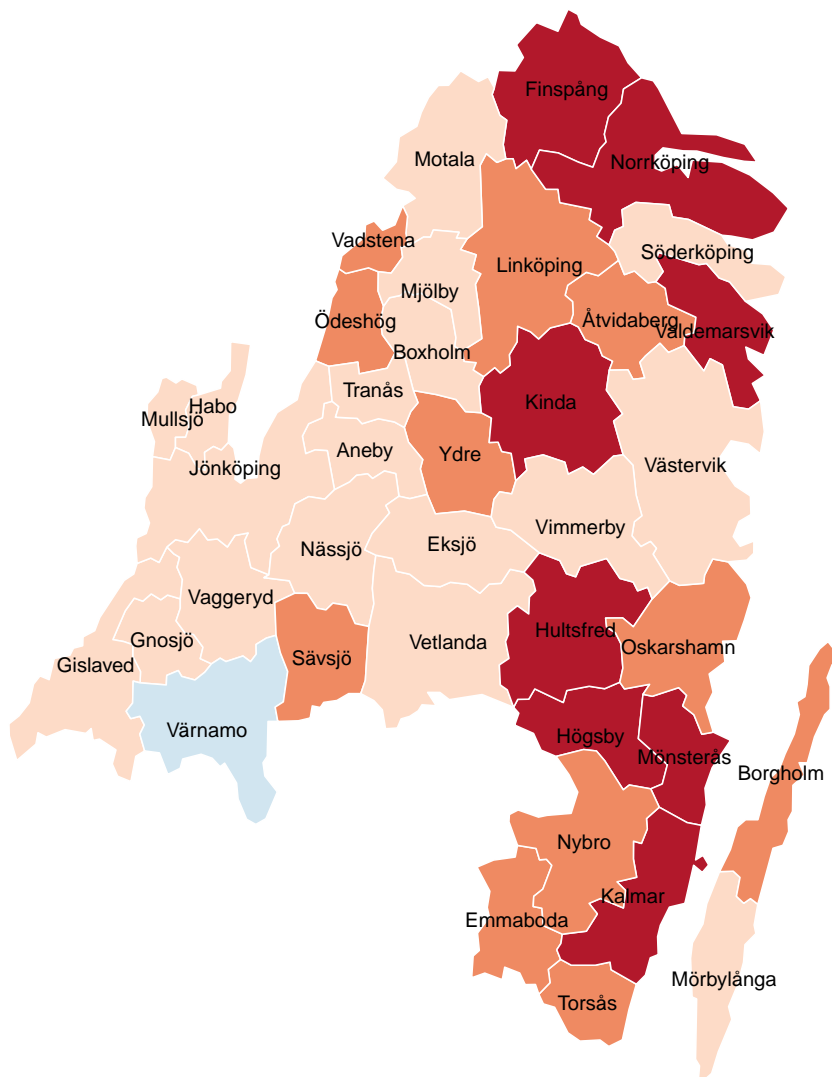
Kalmar har förbättrat sin täckningsgrad från 76,6% år 2015 till 78,0% år 2016 och 3 kommuner ligger mellan 82-85%. Det finns dock 4 kommuner med en täckningsgrad på 78% eller lägre.

Jönköpings län har en försämring av sin täckningsgrad jfr med 2015 och ligger nu på 83,9%. 2015 låg 4 kommuner över 85% i täckningsgrad och nu ligger alla kommuner under detta nationella målvärde.

Täckningsgraden skiljer sig mellan olika åldersgrupper där kvinnor under 50 år ligger sämre till. Detta kan spegla att dessa ålderskategorier är beroende av en god tillgänglighet.

6 församlingar i SÖ regionen ligger under 70% i täckningsgrad- dessa bör uppmärksammas särskilt vilket denna redovisning gör möjligt.

Täckningsgrad 3,5–5,5år, 2016–12–31

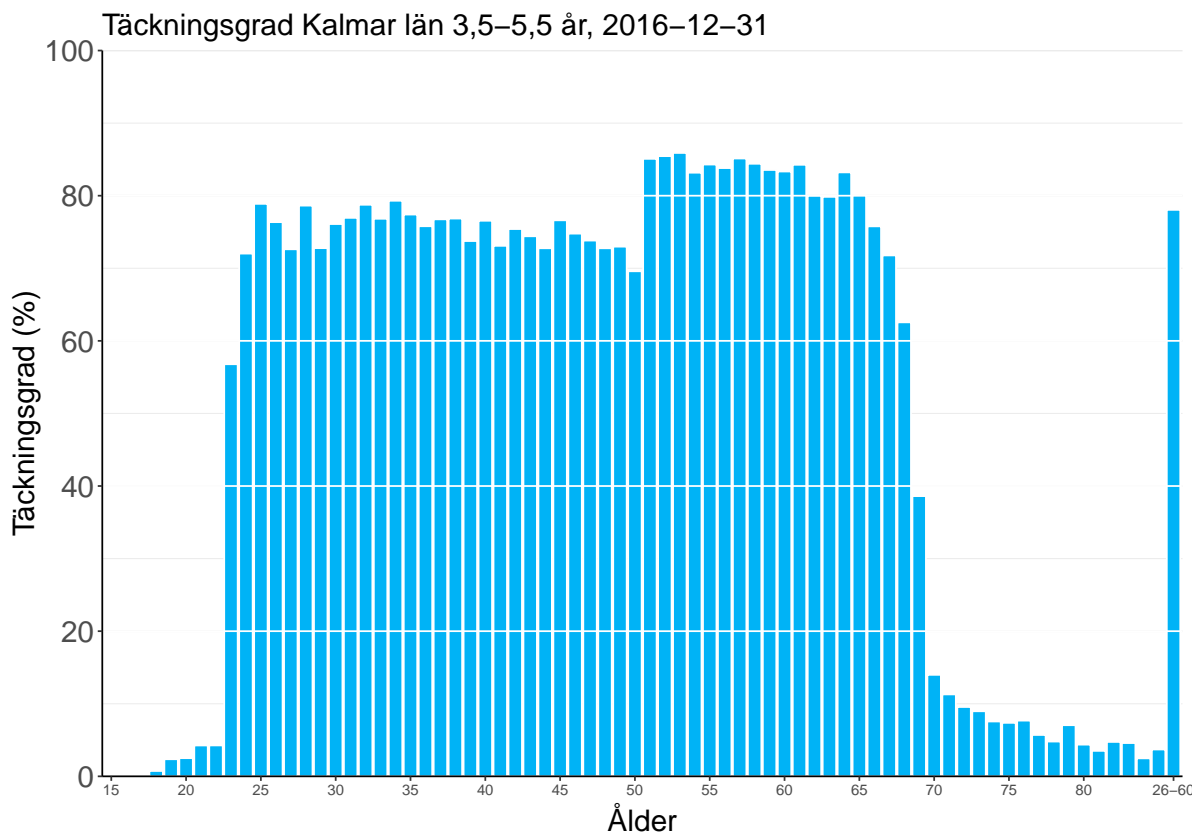
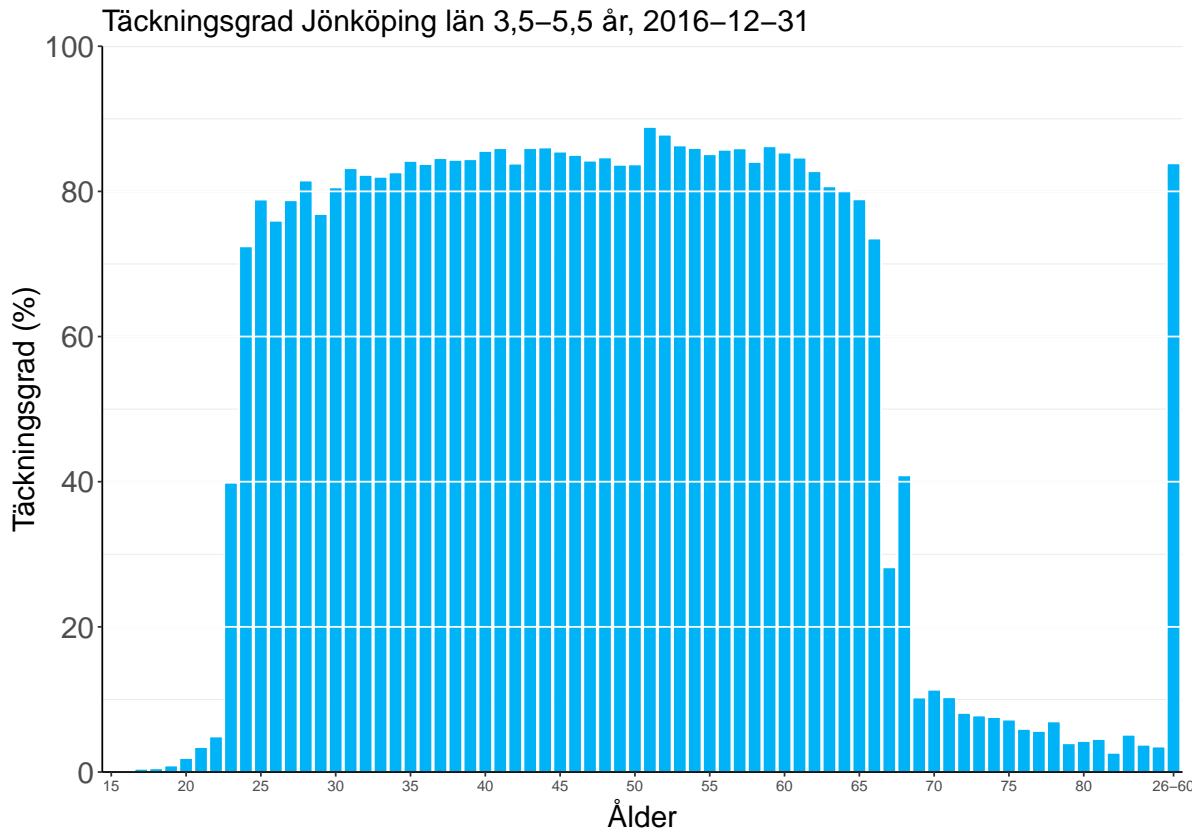

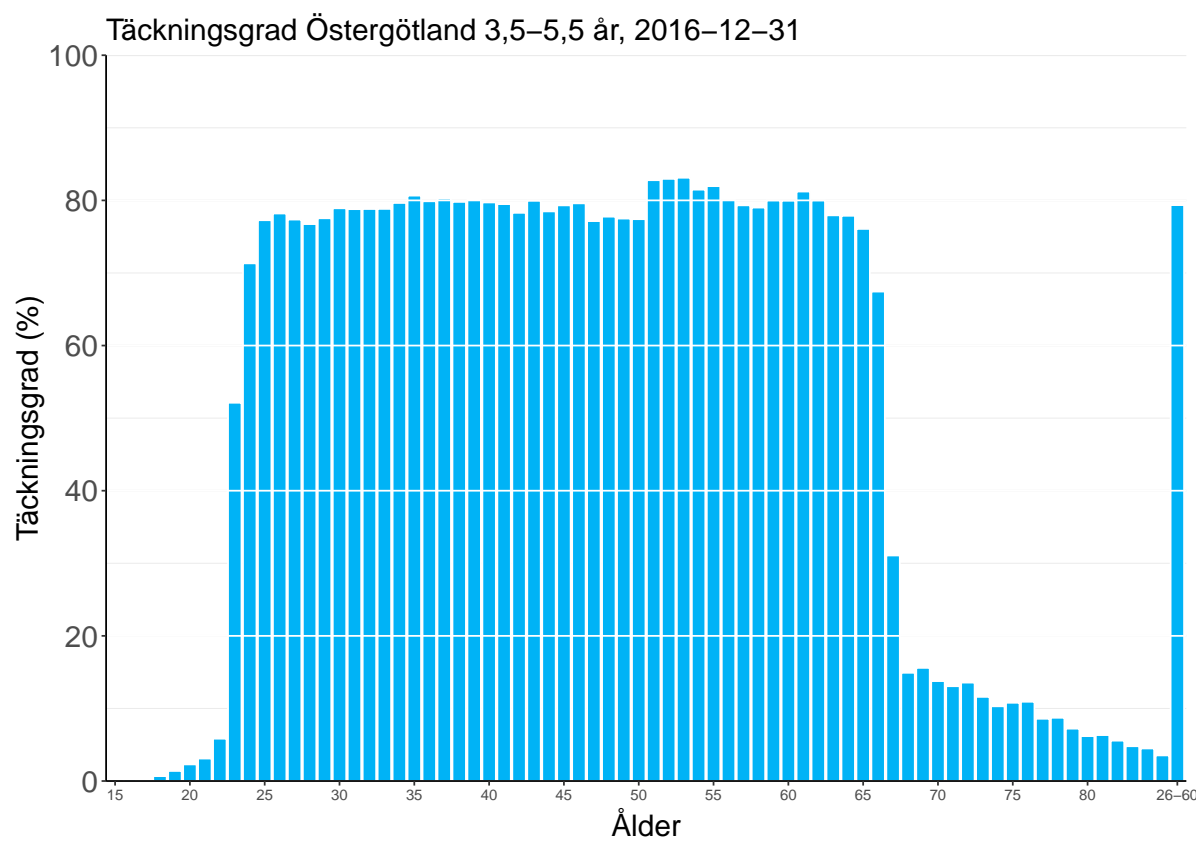
Täckningsgrad ■ 78% – ■ 79% – 81% ■ 82% – 85% ■ 86% –

Område	Täckningsgrad
Jönköping län	83,9%
Östergötland	79,3%
Kalmar län	78%

Kommun	3,5 - 5,5 år	4,0 år
Värnamo	85,6%	88%
Habo	85,5%	88,9%
Vaggeryd	85,4%	88%
Mörbylånga	85,3%	85,8%
Mjölby	84,4%	86,1%
Vimmerby	84,4%	85,7%
Jönköping	84,3%	86%
Gislaved	84,3%	85,5%
Eksjö	84%	84,9%
Gnosjö	83,7%	85,5%
Västervik	83,5%	85,2%
Vetlanda	83,4%	85,5%
Boxholm	83,3%	85,6%
Tranås	83,1%	85%
Motala	82,9%	84,2%
Nässjö	82,7%	84,7%
Aneby	82,3%	82,7%
Söderköping	82%	83,9%
Mullsjö	81,6%	84,2%

Kommun	3,5 - 5,5 år	4,0 år
Nybro	81,5%	80,9%
Vadstena	81,4%	83,8%
Ödeshög	81,3%	82,7%
Borgholm	81,3%	79,4%
Sävsjö	81%	82,8%
Torsås	80,7%	81,8%
Emmaboda	80,1%	79,2%
Linköping	80,1%	81,8%
Åtvidaberg	79,9%	82,2%
Oskarshamn	79,6%	84,7%
Ydre	78,9%	81,4%
Kinda	78,4%	80%
Mönsterås	77,3%	79,6%
Norrköping	77,1%	79,6%
Hultsfred	76,4%	76,4%
Finspång	75,8%	78,4%
Valdemarsvik	73,8%	74,3%
Högsby	72,2%	74,7%
Kalmar	70,7%	73,8%

Täckningsgrad Jönköping per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Bankeryd	90,4%
Skärstad-Ölmstad	88,9%
Huskvarna	87,4%
Lekeryd	86,9%
Norrahammar	86,7%
Barnarp	86,7%
Månsarp	86,4%
Rogberga-Öggestorp	86,3%
Gränna	86,1%
Visingsö	85,1%
Jönköpings Sofia-Järstorp	85,1%
Ödestugu	84,6%
Norra Mo	83,4%
Jönköpings Kristina-Ljungarum	81%
Hakarp	80,2%

Täckningsgrad Gislaved per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Våthult	88,2%
Norra Hestra	85,9%
Villstad	85,3%
Västbo S:t Sigfrid	84,6%
Anderstorp	83,9%
Burseryd	81,8%

Täckningsgrad Nässjö per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Barkeryd-Forserum	85,7%
Malmbäck	83,8%
Nässjö	83,3%
Norra Solberga-Flisby	81,8%
Norra Sandsjö	76,7%
Almesåkra	70,6%

Täckningsgrad Vetlanda per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Nävelsjö	86,9%
Vetlanda	84,1%
Korsberga	84%
Nye, Näshult och Stenberga	83,1%
Lannaskede	81,5%
Näsby	80%
Alseda	78,6%

Täckningsgrad Värnamo per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Tännö	90,7%
Bredaryd	86,9%
Forshedabygden	86,4%
Kulltorp, del	85,6%
Värnamo	85,6%
Gällaryd	85,1%
Voxtorp	84%
Nydala-Fryele	82,2%

Täckningsgrad Kalmar per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Ljungby	76,7%
Arby-Hagby	74,1%
Karlslunda-Mortorp	73,8%
Kalmar S:t Johannes	72%
Halltorp-Voxtorp	68,8%
Kalmar domkyrkoförs.	68,4%
Ryssby	68,1%
S:ta Birgitta	67,9%

Täckningsgrad Oskarshamn per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Misterhult	82,9%
Oskarshamn	78,7%
Döderhult	77,7%

Täckningsgrad Västervik per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Gladhammar-Västrum	90,4%
Törnsfall	85,6%
Loftahammar	85,5%
Odensvi	82%
Hjorted	79,7%
Hallingeberg-Blackstad	79,1%
Lofta	78,5%
Gamleby	76,7%
Överum	76,7%
Dalhem	75,9%
Västra Ed	75,4%

Täckningsgrad Linköping per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Vist	86,6%
Kärna	85,9%
Vårdnäs	85,7%
Åkerbo	84%
Landeryd	83,9%
Vreta kloster	83,8%
Skeda	83,5%
Vikingstad	83,3%
Nykil-Gammalkil	82,6%
Linköpings Johannelund	81,1%
Gottfridsberg	80,5%
Linköpings S:t Lars	79,9%
Slaka	79,3%
Linköpings Berga	78,6%
Ulrika	72,8%
Linköpings Skäggetorp	65,2%
Linköpings Ryd	62,7%

Täckningsgrad Mjölby per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Västra Harg	90,4%
Veta	86%
Östra Tollstad	85,3%
Mjölby	84,2%
Skänninge	83,8%
Väderstad	77,9%

Täckningsgrad Motala per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Borensberg	83,9%
Fornåsa	83,8%
Motala	82,9%
Aska, del	82,6%
Tjällmo	81,5%
Godegård	74,6%

Täckningsgrad Norrköping per församling 2016-12-31

Område	Täckningsgrad
Västra Vikbolandet	81,2%
Östra Husby	80,5%
Kolmården	79,9%
Norrköpings Borg	78,6%
Jonsberg	77,6%
Norrköpings S:t Olof	75,5%
Norrköpings S:t Johannes	73,6%

4 Deltagande efter inbjudan

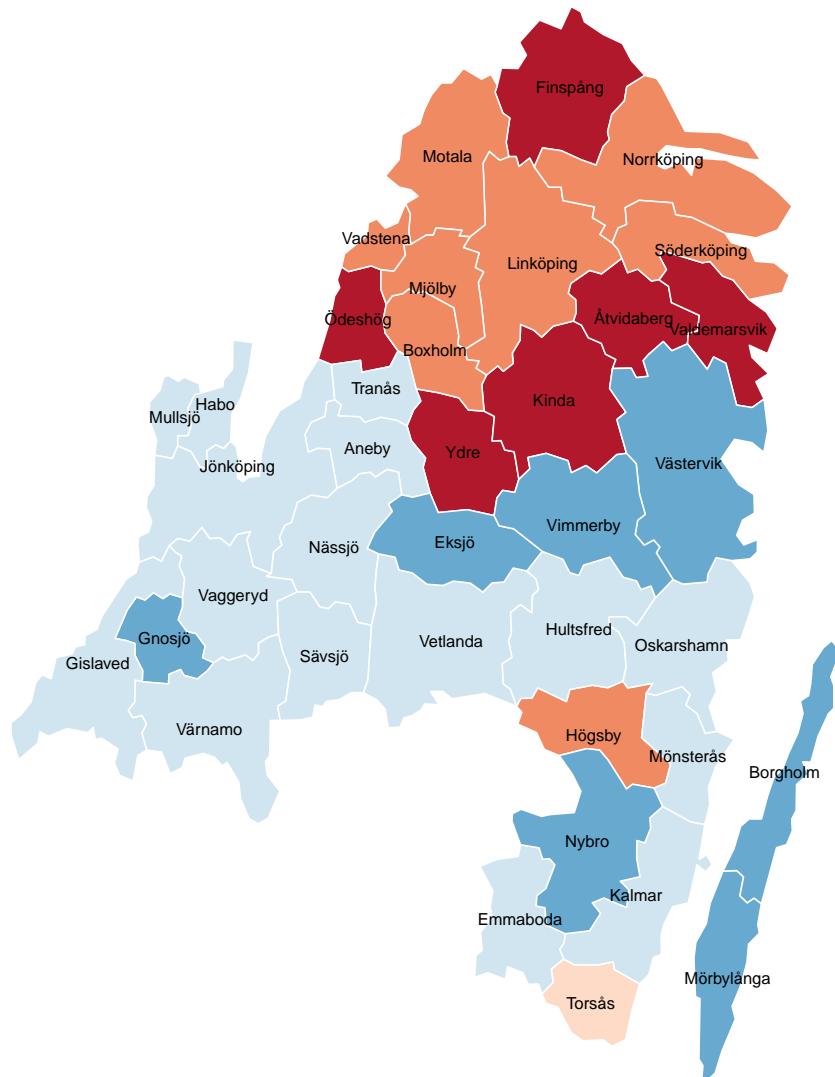
Deltagande efter inbjudan är det direkta måttet på hur stor andel av kvinnorna som efter att fått en inbjudan tar ett prov. Måttet har tidigare ibland benämnts Hörsamhet. Deltagande efter inbjudan räknas som andelen kvinnor som får ett prov taget inom tre månader efter en inbjudan skickats ut. Vi har utgått från inbjudningar utskickade under ett år fram till 30 sept 2016. Vi fångar då också upp de kvinnor som inte går till barnmorskemottagningen utan ordnar provtagning på annat sätt men som sannolikt gör detta som en effekt av att man fått en inbjudan. Låga siffror kan bero på dålig tillgänglighet men också på att gallring av kvinnor som inte ska delta fungerar dåligt. Eftersom kvinnor som inte deltagit får ny inbjudan varje år blir dessa överrepresenterade och måttet är inte representativt för alla kvinnor. Det kan därför uppfattas som lägre än förväntat. Deltagande efter inbjudan kan bara jämföras med områden som har årlig omkallelse av de som uteblivit. Deltagande efter inbjudan redovisas på mottagningsnivå i StatProcess, det nya webbgränssnittet.

Kommentar: Alla kvinnor i SÖ regionen som uteblir från cellprovtagning efter inbjudan får en årlig påminnelse. Totalt sett är det en uppåtstigande trend i deltagande efter inbjudan i hela SÖ regionen från 49% 2015 till 52% 2016.

Bäst kommun är Vimmerby med 79% som deltar inom 3 månader efter inbjudan.

Östergötland utmärker sig dock med mycket låga siffror där 6 kommuner ligger under 40%. Styrgrupperna har fortsatt sitt arbete kring att säkra att lokala rutiner för att gallra ut de som ej ska bli kallade finns. Tillgängligheten på mindre orter kan vara en orsak till att provet skjuts på framtiden. Östergötland har under 2016 påbörjat ett uteblivarprojekt som förhoppningsvis kommer förbättra siffrorna ytterligare.

Deltagande efter inbjudan. 2016

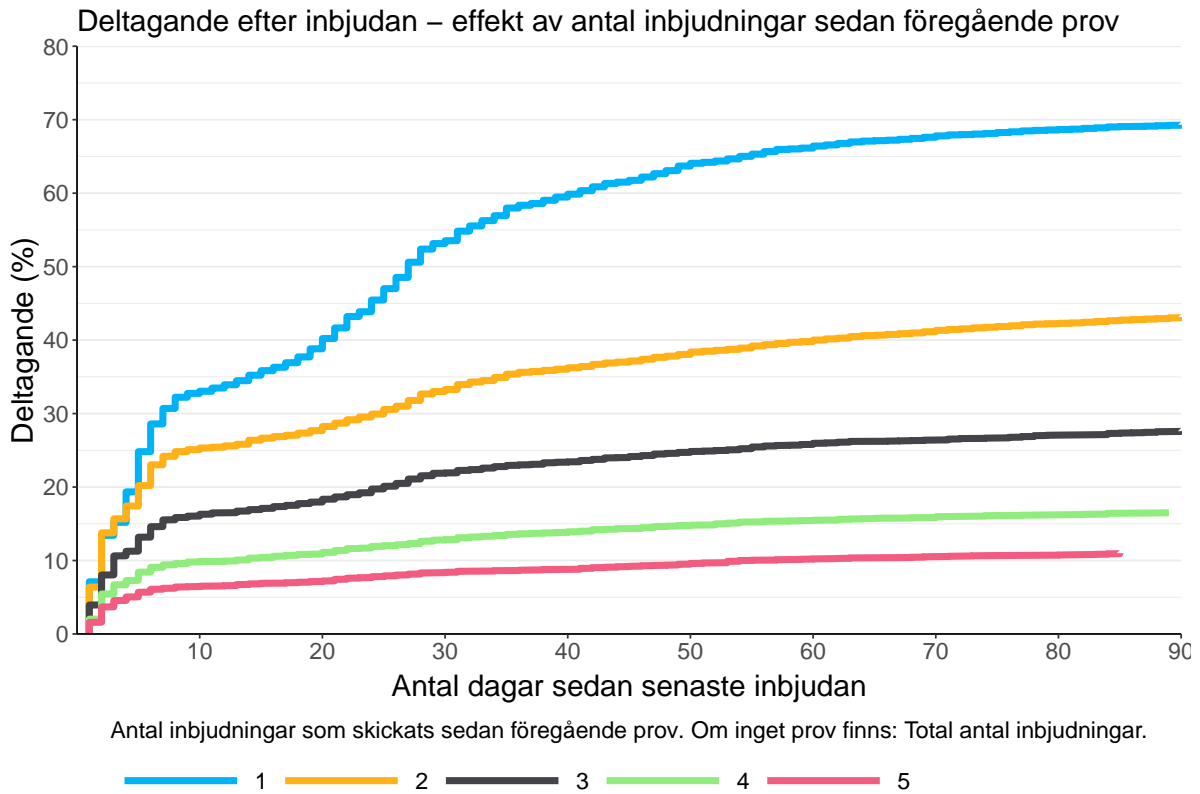

Deltagande ■ 39% ■ 40% – 49% ■ 50% – 59% ■ 60% – 69% ■ 70% –

Område	Deltagande
Kalmar län	68%
Jönköping län	64%
Sydöstra Sverige	52%
Östergötland	40%

Kommun	Deltagande
Vimmerby	79%
Mörbylånga	75%
Västervik	73%
Borgholm	72%
Gnosjö	72%
Nybro	72%
Eksjö	70%
Habo	69%
Värnamo	68%
Tranås	67%
Vetlanda	66%
Mullsjö	66%
Oskarshamn	65%
Mönsterås	65%
Vaggeryd	64%
Sävsjö	64%
Aneby	63%
Gislaved	63%
Nässjö	62%

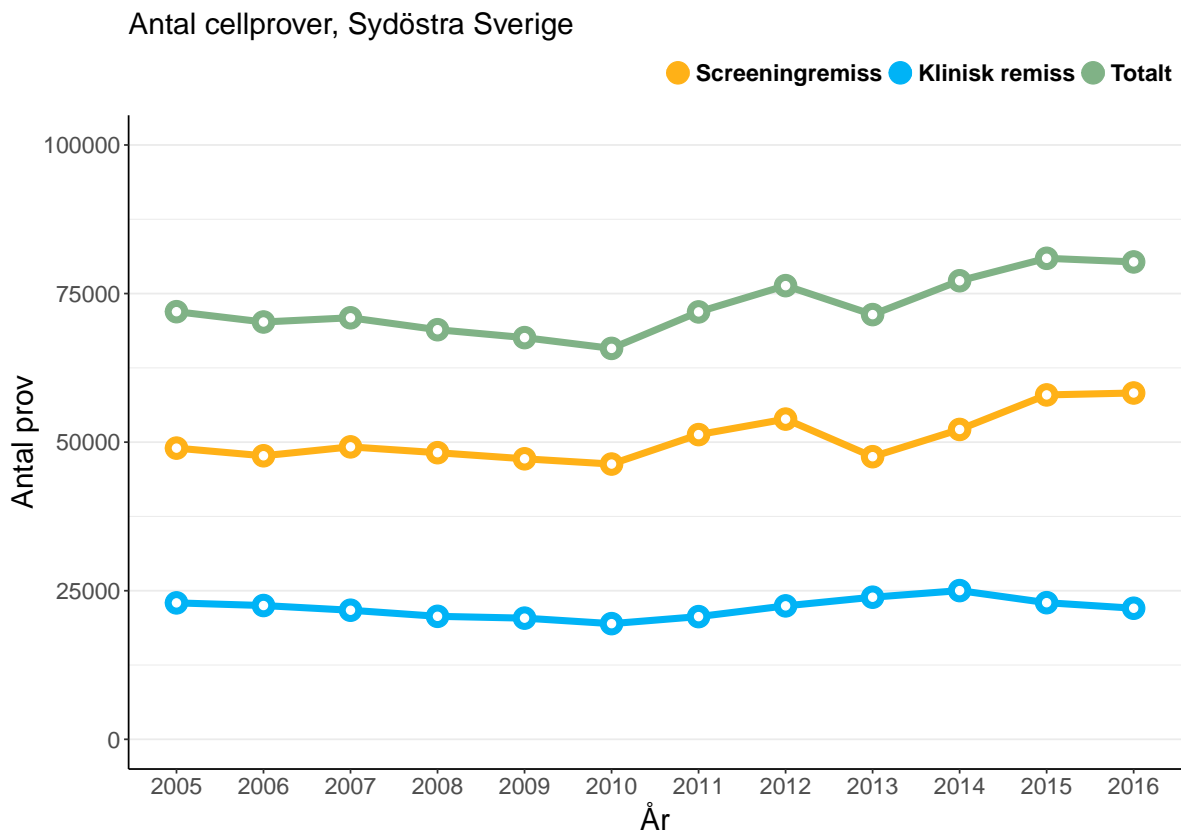
Kommun	Deltagande
Jönköping	62%
Kalmar	62%
Hultsfred	62%
Emmaboda	60%
Torsås	58%
Högsby	49%
Boxholm	48%
Mjölby	45%
Söderköping	43%
Motala	40%
Vadstena	40%
Norrköping	40%
Linköping	40%
Valdemarsvik	38%
Finspång	38%
Kinda	37%
Ödeshög	37%
Ydre	36%
Åtvidaberg	36%

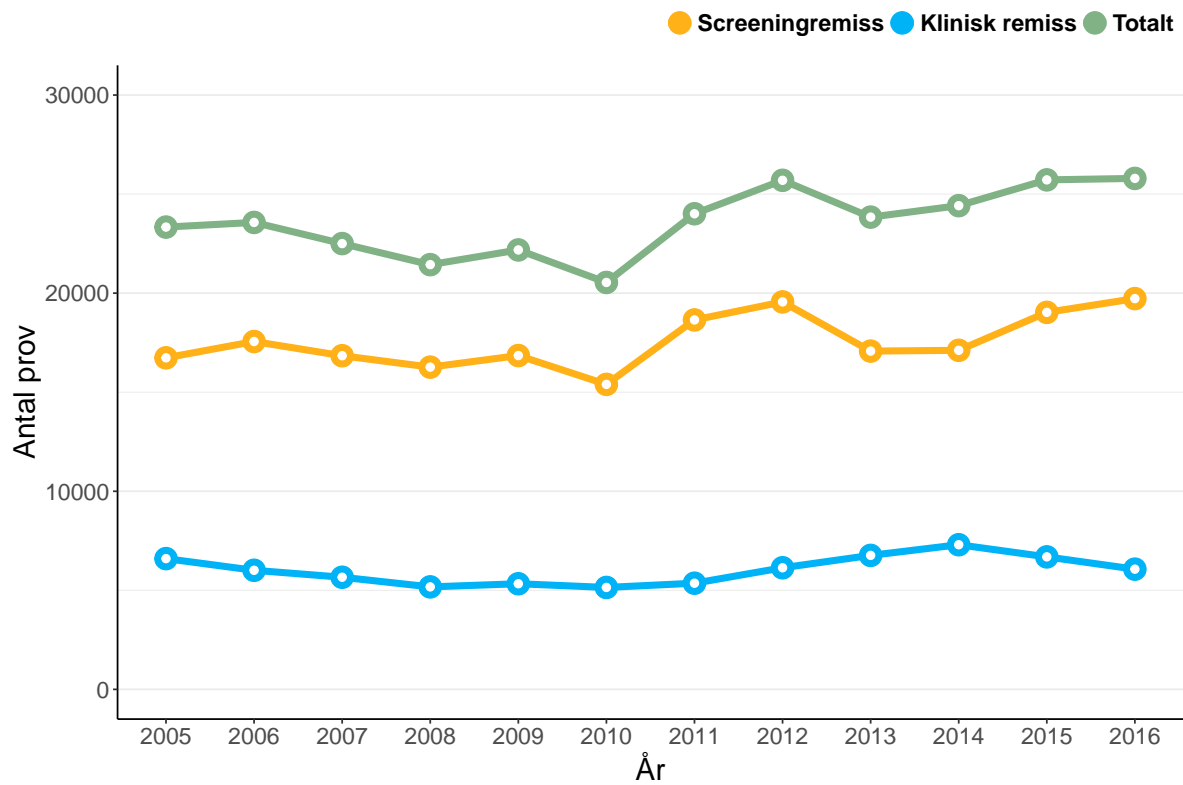
5 Antal cellprover

Diagrammen visar antalet prover från år under 2000-talet. Observera att skalorna är olika för diagrammen.

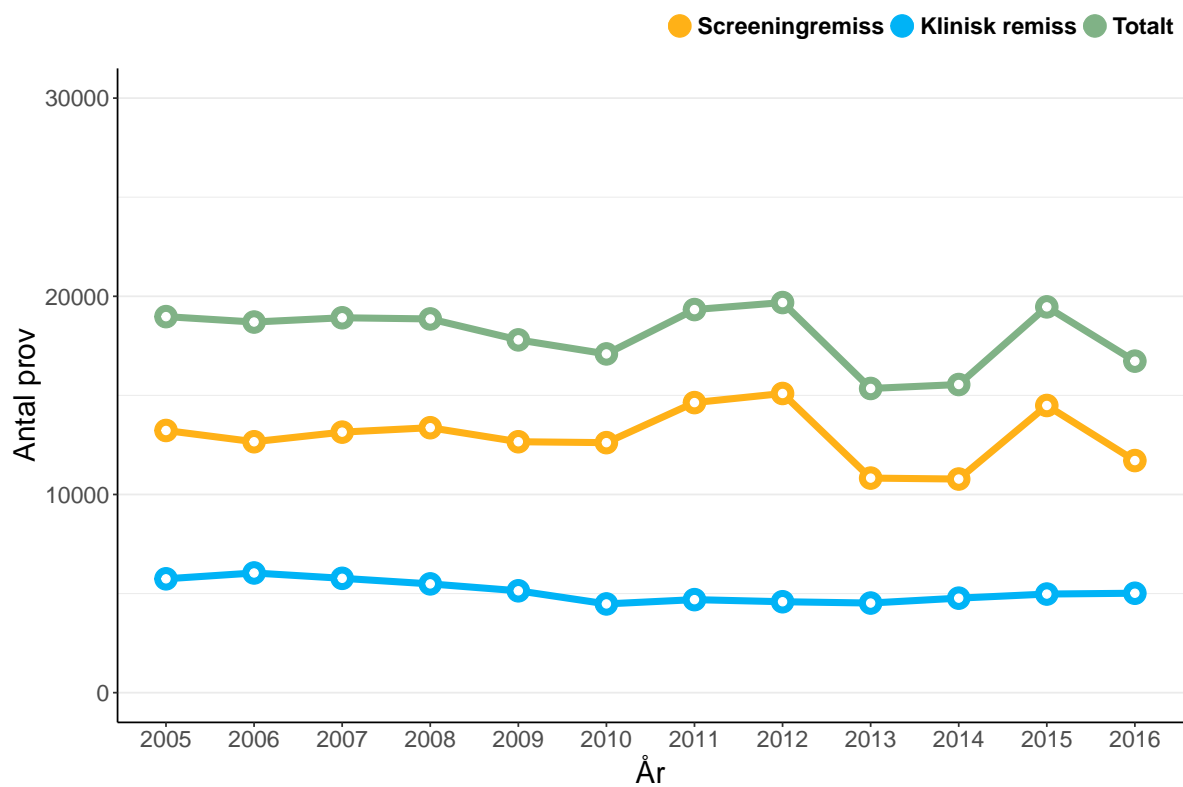
Kommentar: Det finns en tendens till totalt färre tagna cellprov från 2015-2016 i hela SÖ regionen. Antal prover tagna på screeningremiss verkar dock öka i Jönköpings län och Östergötland.

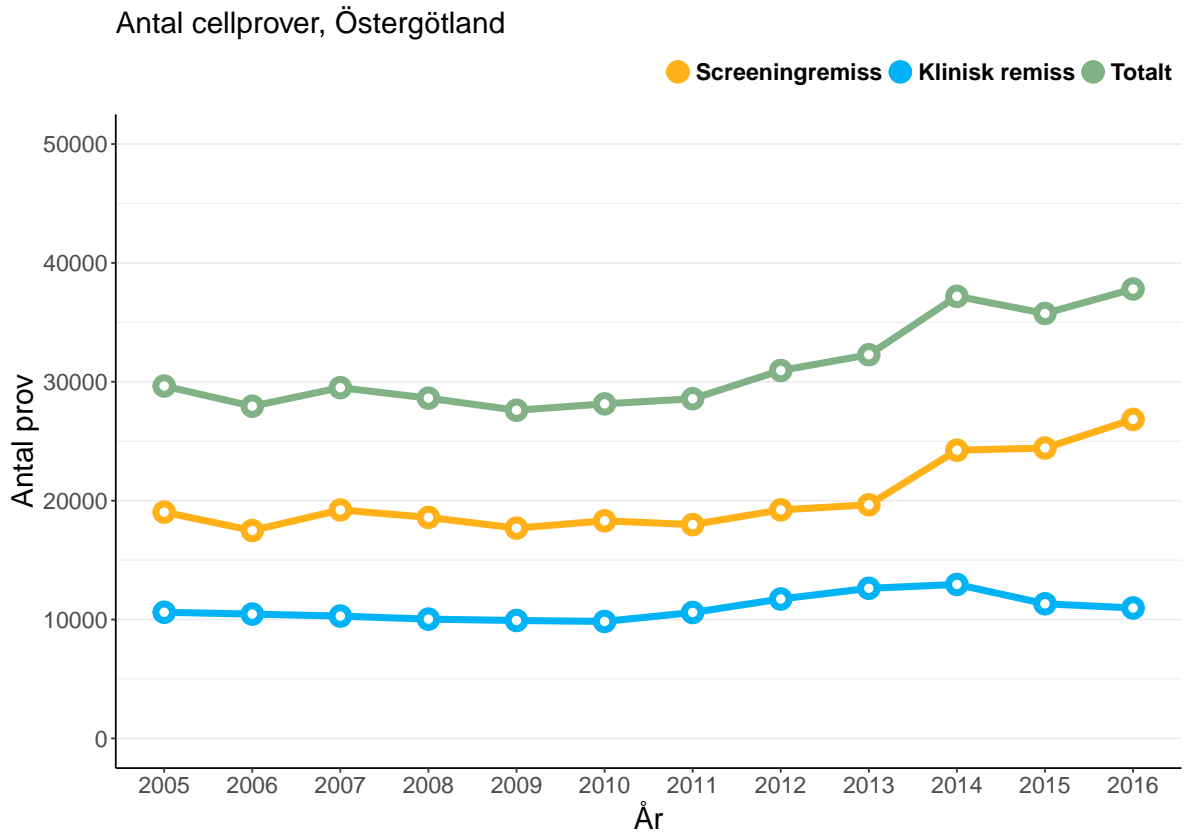

Antal cellprover, Jönköping län

Antal cellprover, Kalmar län

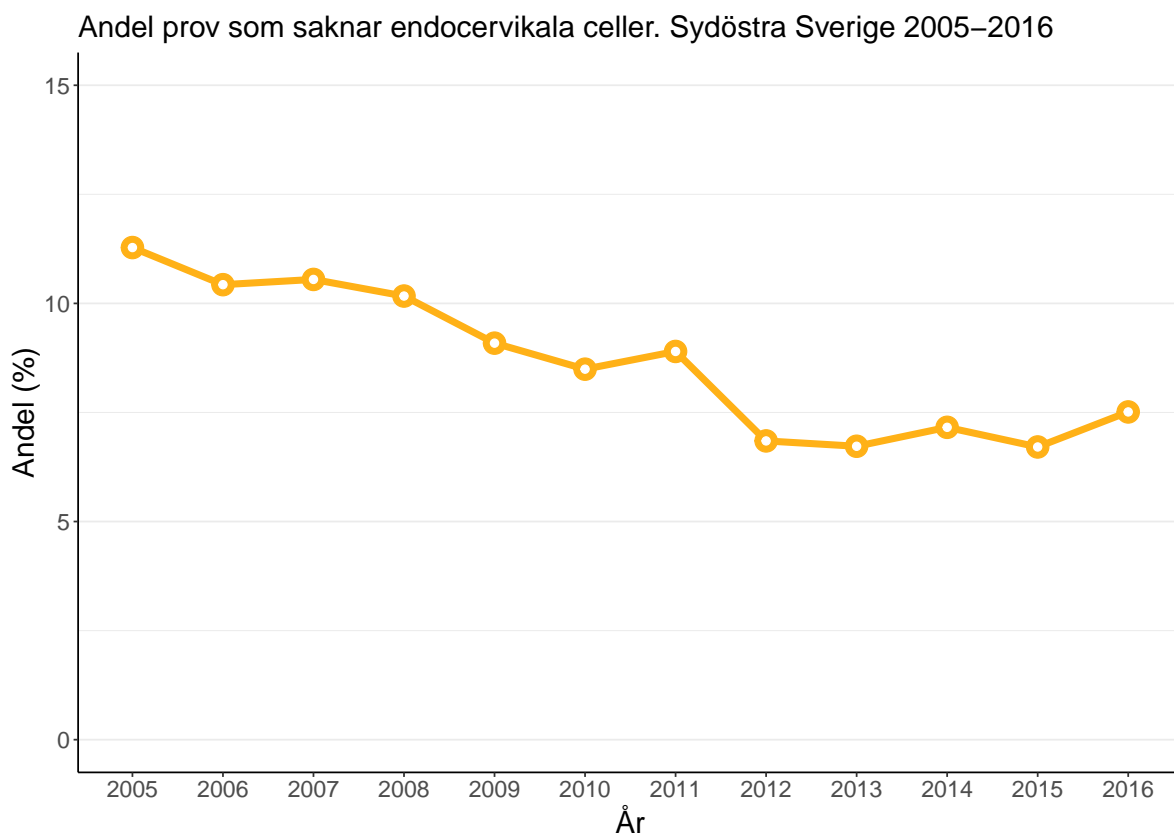
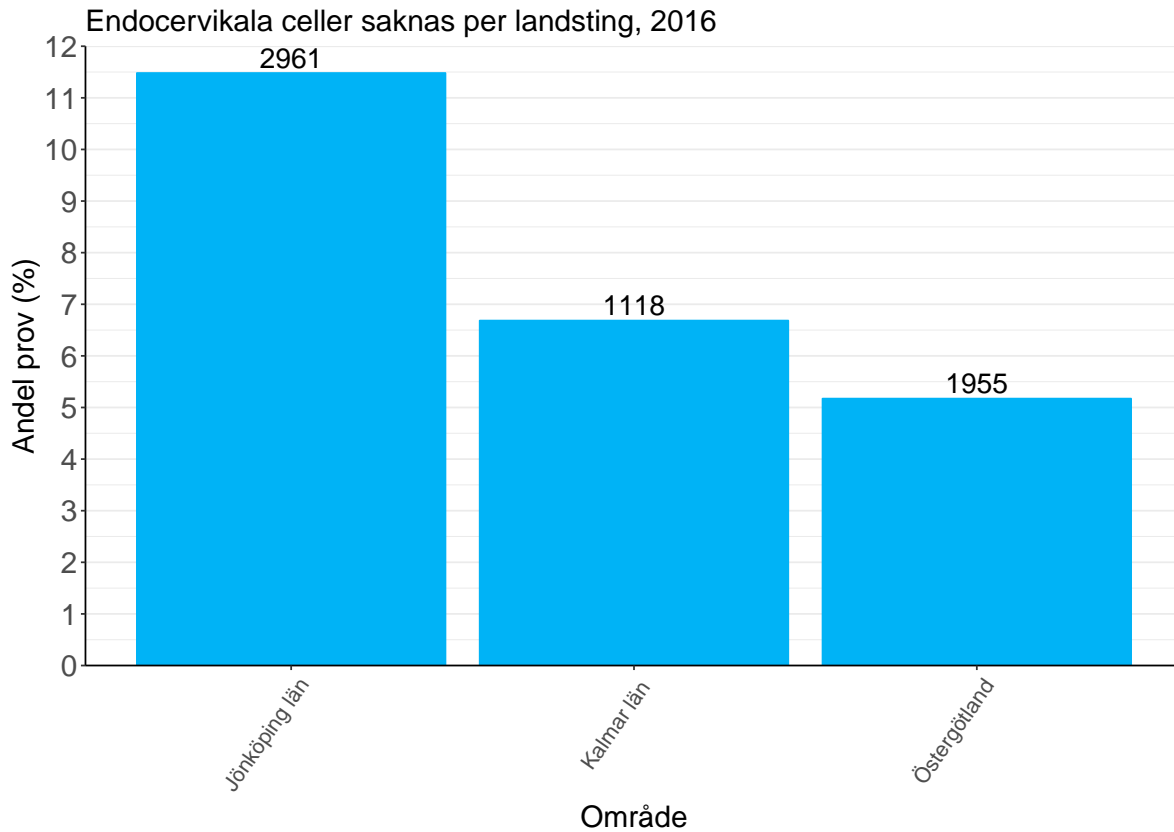

6 Endocervikala celler saknas

Avsaknad av endocervikala celler är det mått vi använder för provtagningskvalité. I sällsynta fall kan man inte få med endocervikala celler i provet trots god provtagningsteknik. I normalfallet ska metaplastiska celler eller körtelceller finnas med i provet som tecken på att övre delen av transformationszonen är representerad. Provtagning på kvinnor efter menopaus och kvinnor som tidigare behandlats för dysplasi är svårare. Gynekologmottagningar kan möjligen förväntas ha en något större andel av dessa kvinnor än MVC (barnmorskemottagningar) men allt fler landsting inför kontrollfil och då kommer även fler äldre kvinnor att få prov tagna vid MVC. Vätskebaserad cytologi är en omställning för laboratorierna som har svårare att identifiera endocervikala- eller metaplastiska celler trots korrekt provtagning. En marginell felkälla är att en mycket liten andel av proverna är tagna på hysterektomerade kvinnor där laboratorierna ändå har rapporterat att endocervikala celler saknas.

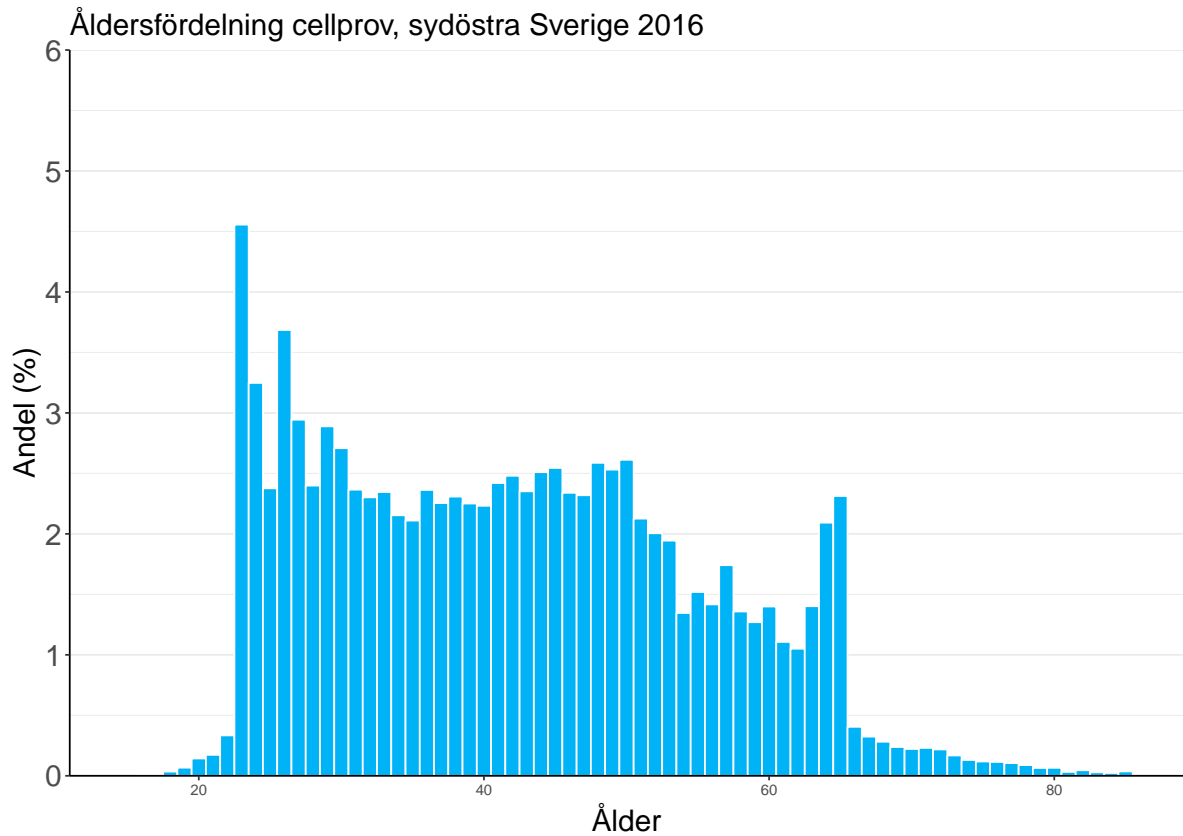
Kommentar: Andelen cellprov som saknar endocervikala celler visar en svagt uppåtgående trend. Kalmar och Östergötland uppfyller dock det gemensamma vårdprogrammets mål om att $\leq 10\%$ av cellproverna ska sakna endocervikala celler.

7 Åldersfördelning cellprov

Detta är ett mått på hur väl de rekommenderade åldersintervallen följs. 100% följsamhet till åldrarna 23-60 är inte önskvärd, men prover utanför dessa åldrar bör vara mindre vanliga, framförallt hos de unga. En del prover tas på 22-åriga kvinnor och det överensstämmer med att dessa kan erbjudas opportunitisk prov upp till 3 månader innan de skulle kallas.

Kommentar: Följer förväntat mönster

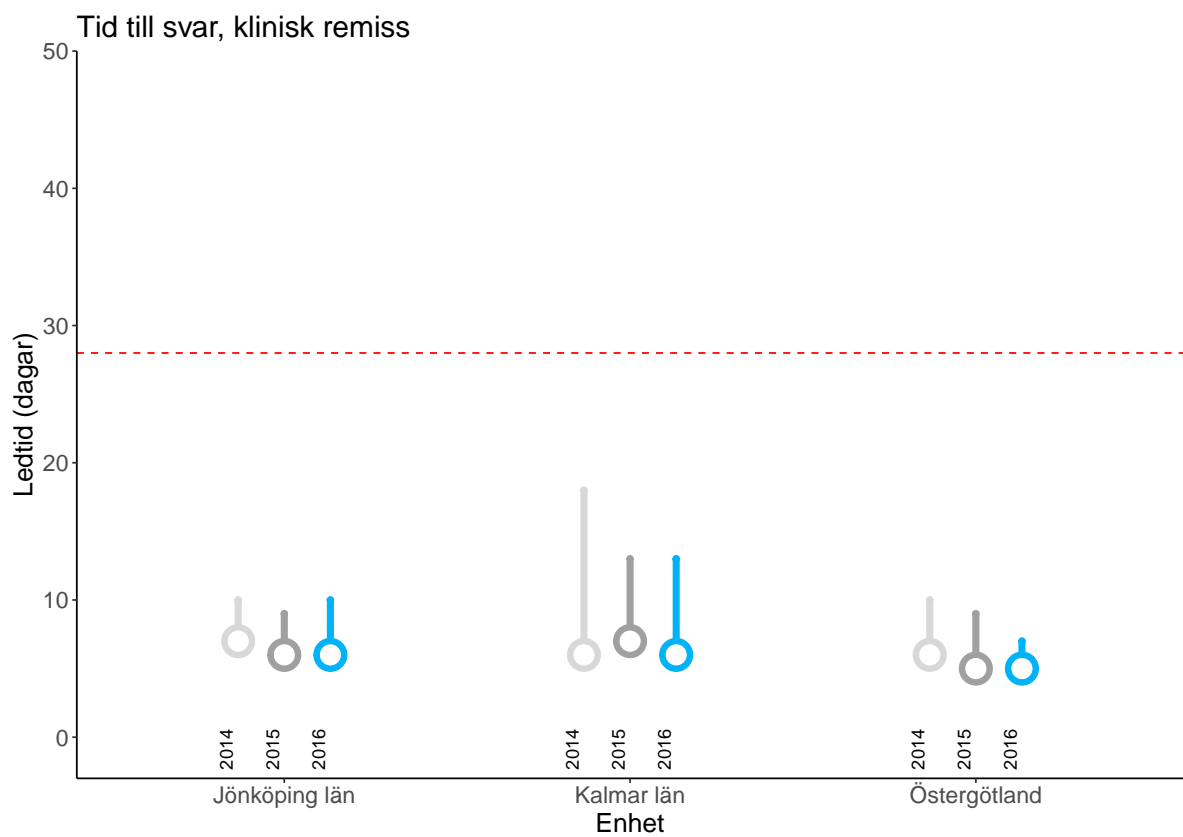
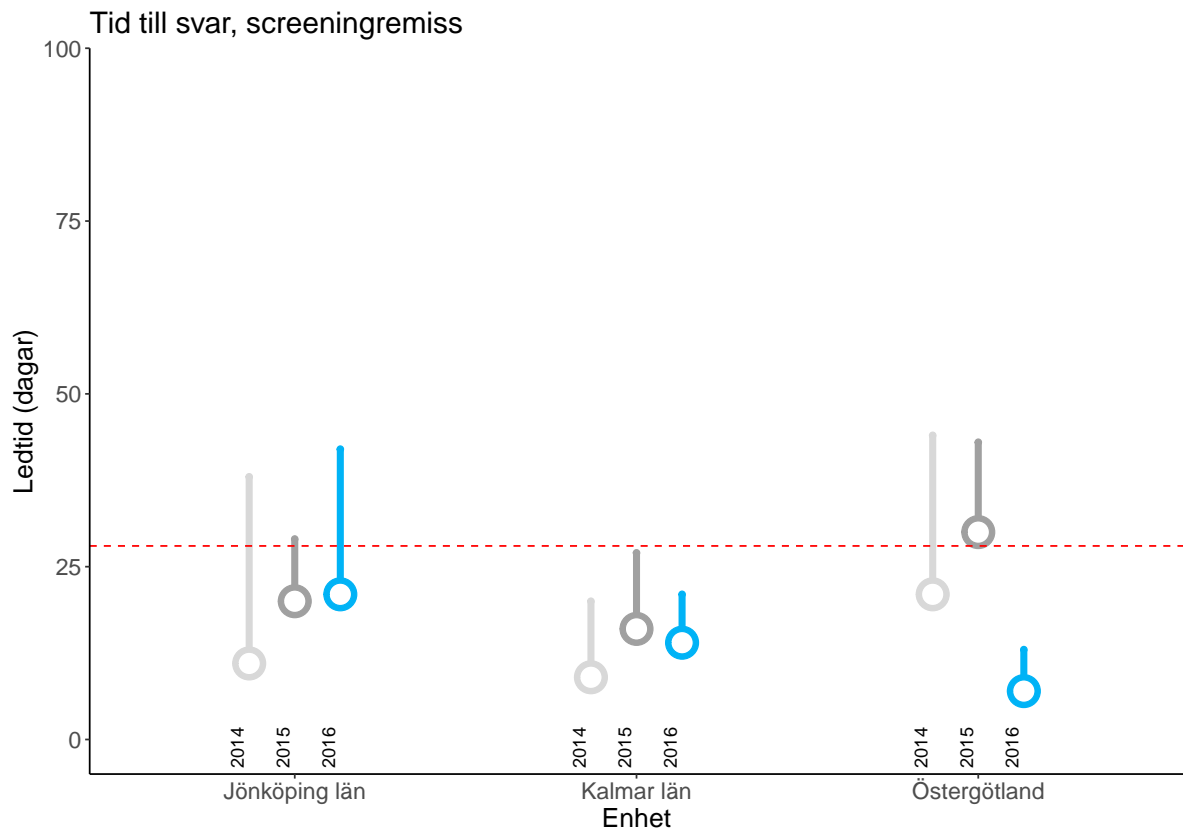
8 Tid till svar

Tid till svar visar det totala antalet kalenderdagar från registrering till det att svar skickas ut från laboratoriet. I denna rapport redovisas screeningprover och prover tagna utanför organiserad screening på standardremiss separat. Försenad transport av provet från mottagningen kan påverka denna tid (mindre vanligt) men huvuddelen av tiden processas provet från laboratoriet. Svar om normalt prov går direkt till kvinnan medan svar om avvikande prov skickas tillsammans med följebrev och vanligen en bokad tid från en gynekologmottagning.

Data redovisas som en variant av s.k. boxplots. Medianvärdet är cirkeln, övre ändpunkten av linjen representerar det nationella målvärdet om 90%. För att uppfylla målvärdet att 90% av screeningproverna ska rapporteras ut inom 28 dagar från provtagningsdatum, ska de blå linjerna ligga under den röda streckade linjen.

Kommentar: Laboratoriet i Jönköpingslän svarar fortfarande inte ut 90% av provsvaren från screeningremiss inom rekommenderat tidsintervall.

Laboratorierna i Östergötland och Kalmar län har förbättrat svarstiderna jämfört med 2015 och klarar nu målet. Tid till svar från klinisk remiss uppfylls av samtliga laboratorier.

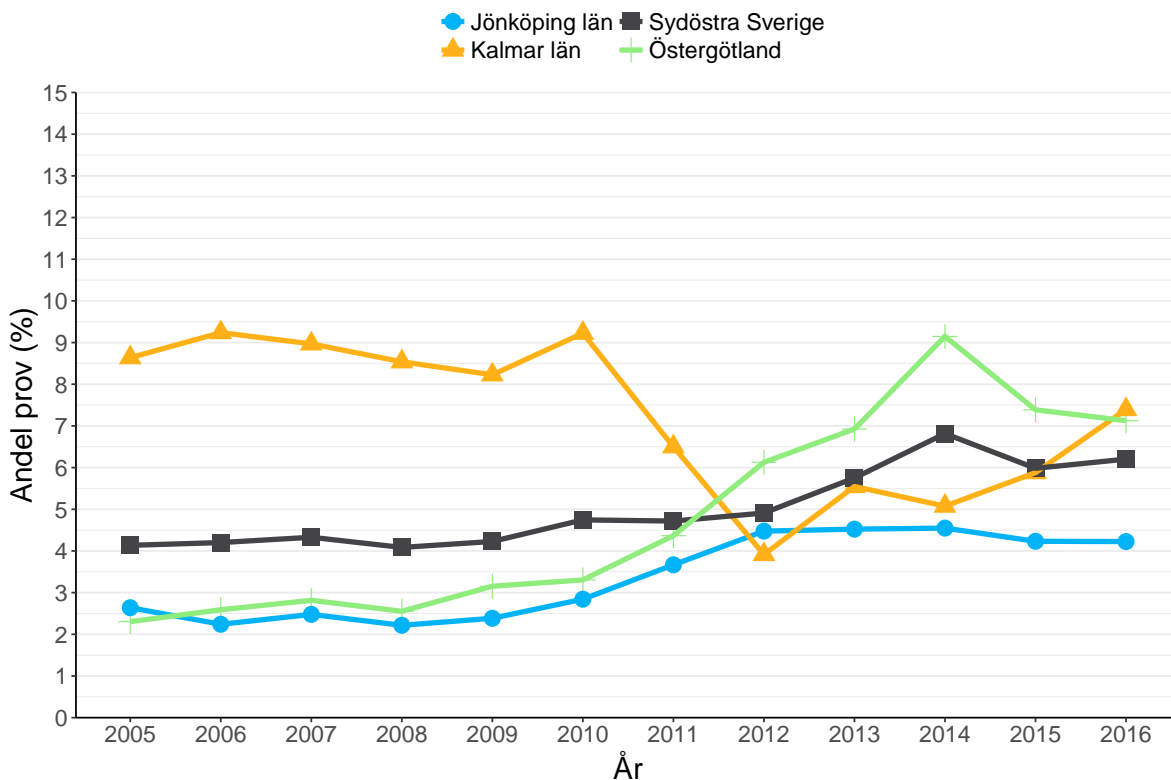
9 Andel icke-normala cellprover

Något riktmärke finns inte eftersom den sanna förekomsten av avvikande cellprover kan variera mellan olika områden och under olika tidsperioder. Skillnaderna beror dock sannolikt i hög grad på olika bedömningar vid laboratorierna. En hög andel avvikande prover innebär en större belastning på gynekologin som har att utreda och följa upp. En för låg andel å andra sidan innebär risk att precancerösa förändringar missas.

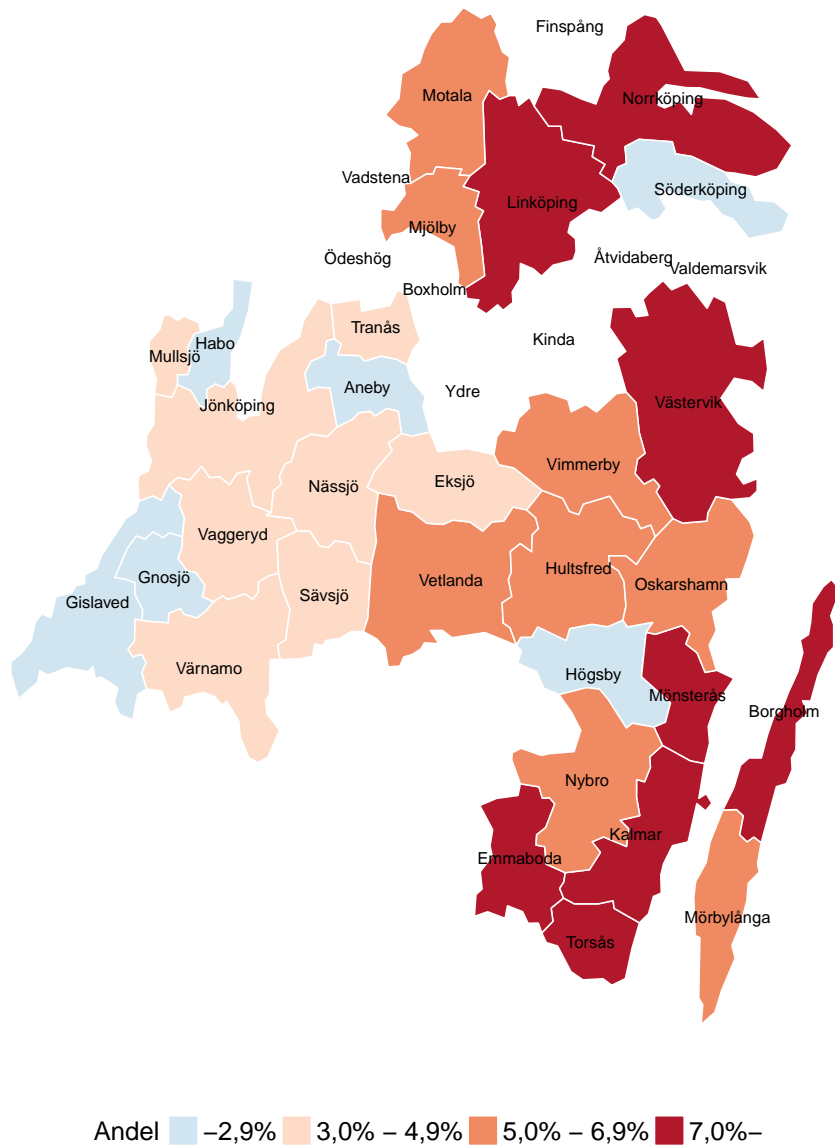
Diagram, karta och tabeller visar i år proverna i organiserad screening. Detta ger en mer jämförbar bild av andelen avvikande prover, över tid och mellan laboratorierna. Diagrammet har gjorts utifrån laboratorierna medan kartan och tabellen utgår från vilken kommun provtagningsenheten tillhör. I StatProcess finns mer detaljerade data på andelen avvikande prover i olika åldrar.

Kommentar: 6,2% av alla prover inom screening är icke-normala i SÖ regionen. Över tid kan man se att laboratorierna har närmat sig varandra. I Kalmar har andelen icke-normala prover stigit sedan 2012 vilket är ett observandum.

Icke-normala cellprover inom screening per sjukvårdsområde 2005–2016

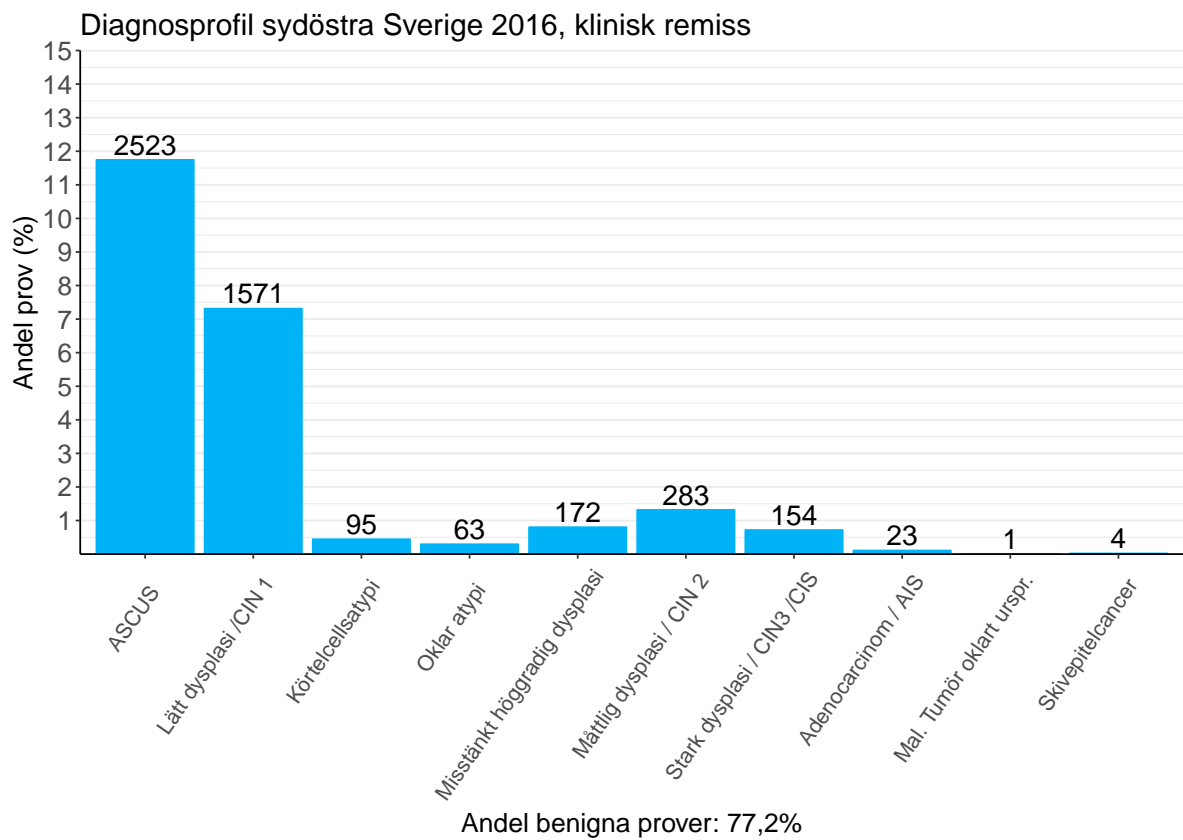
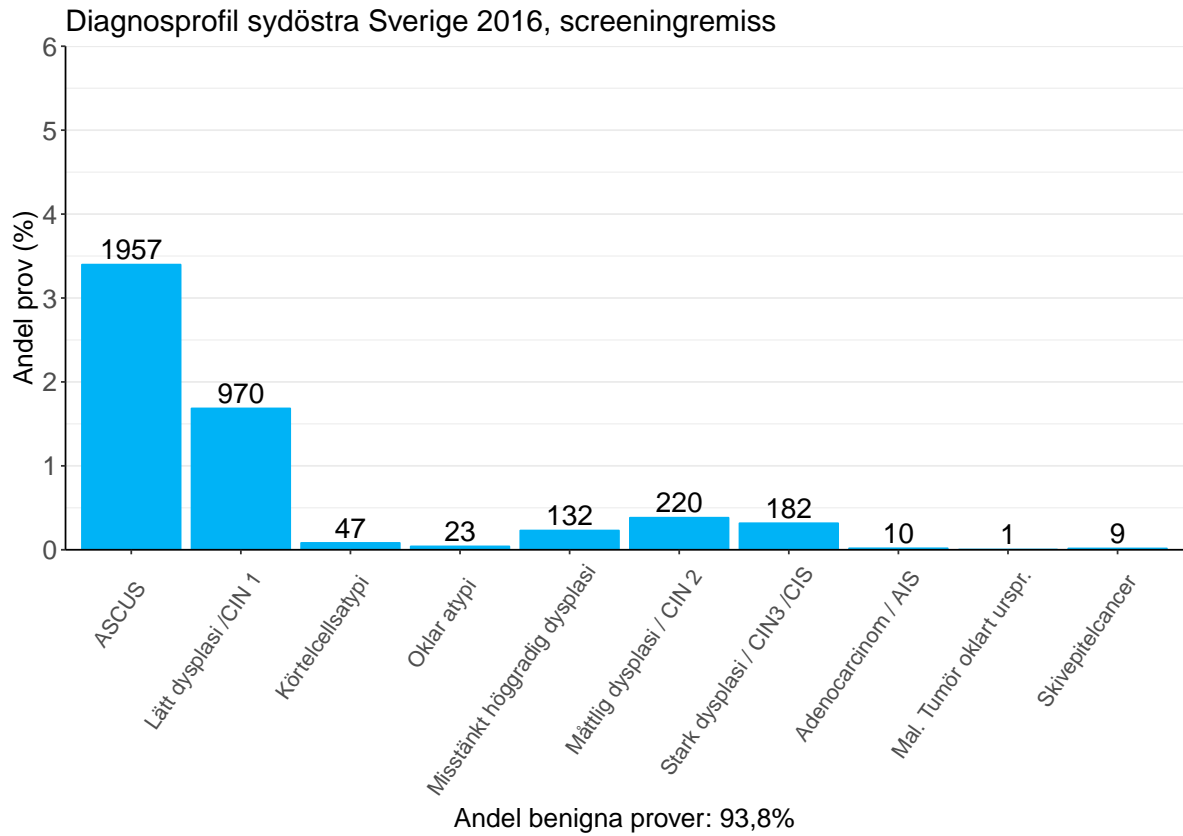

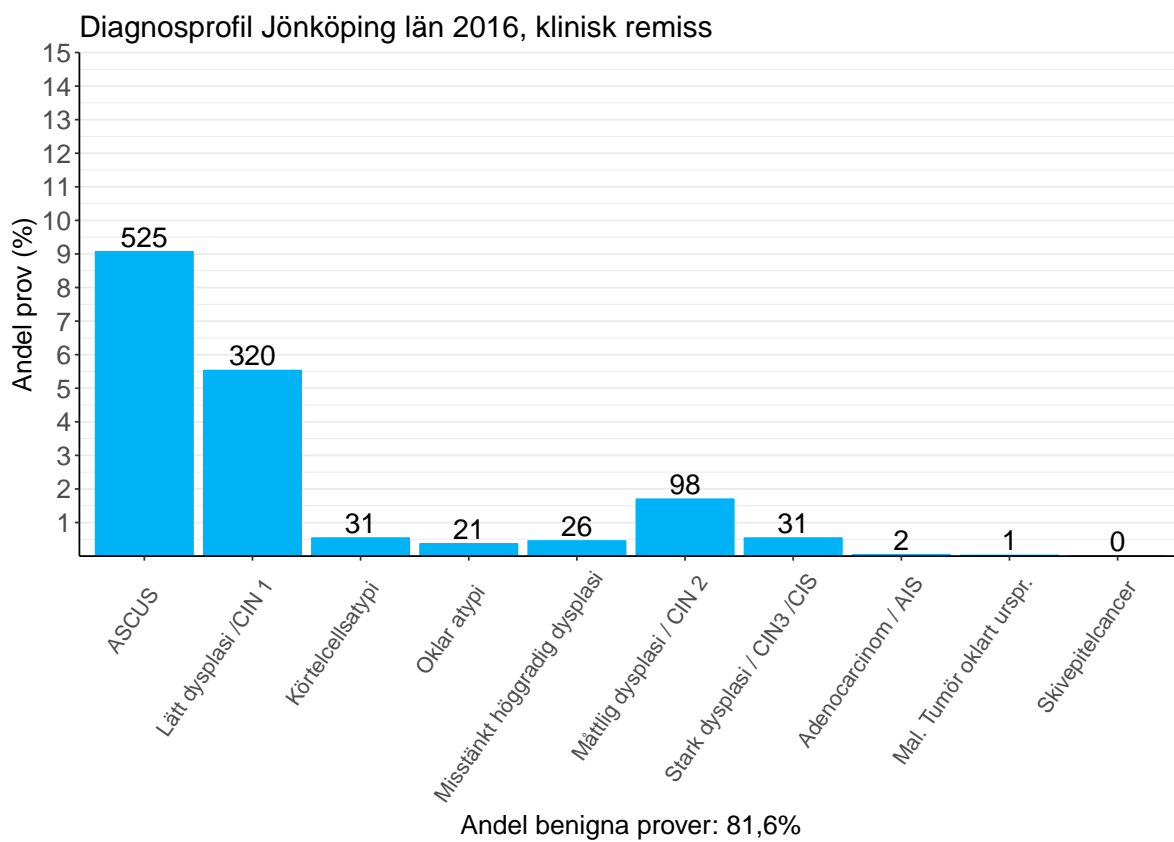
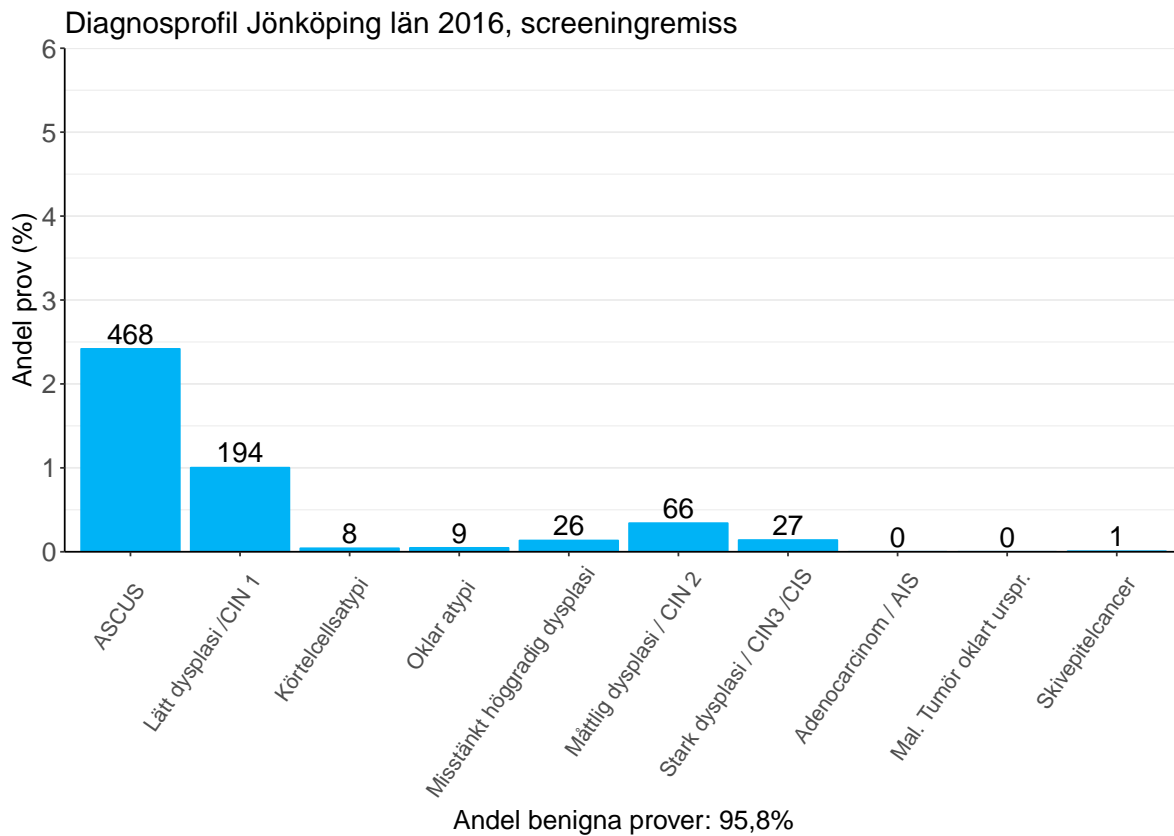
Andel icke-normala cellprover inom screening 2016

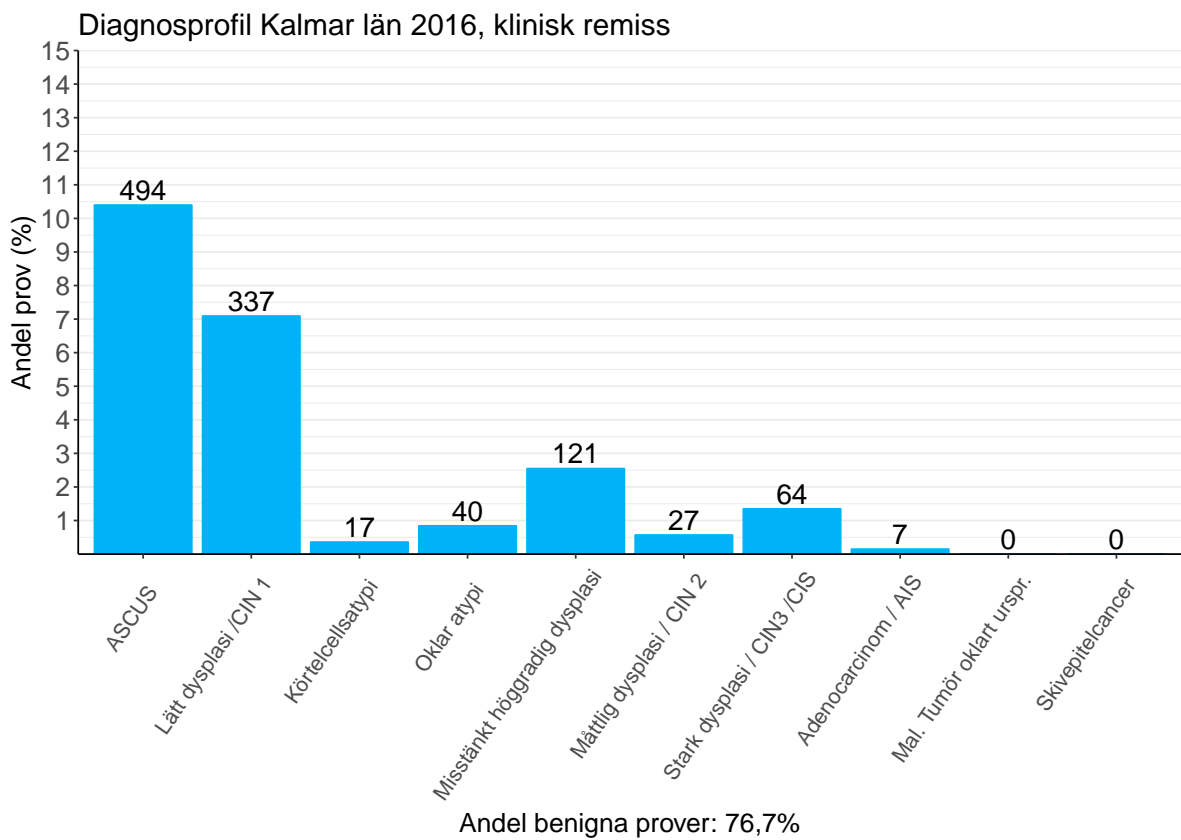
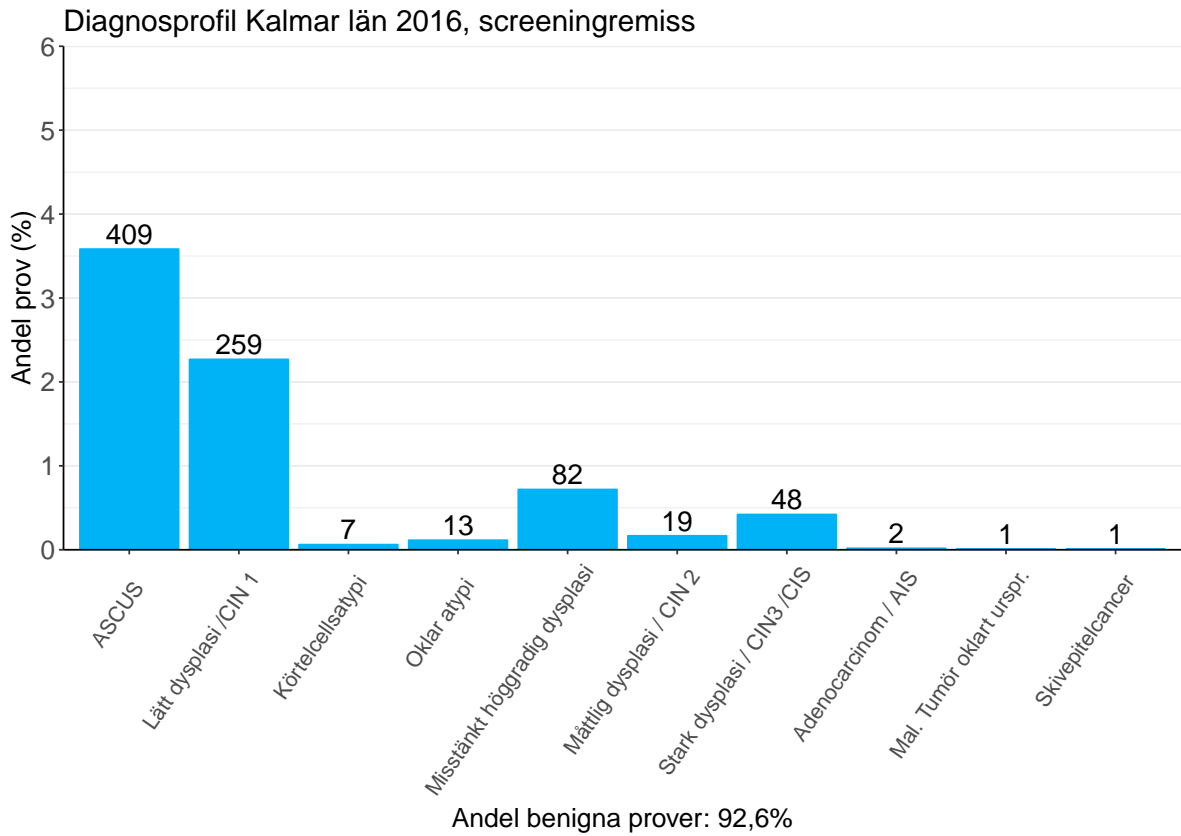

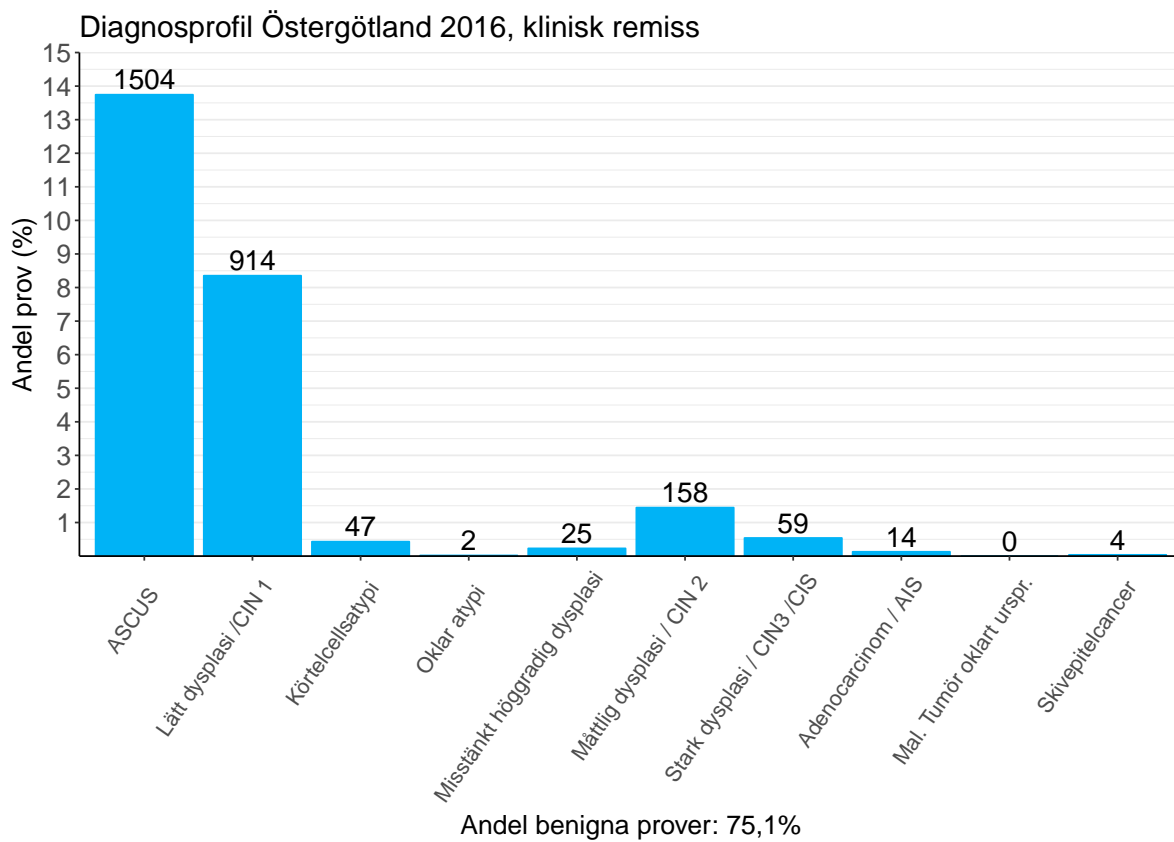
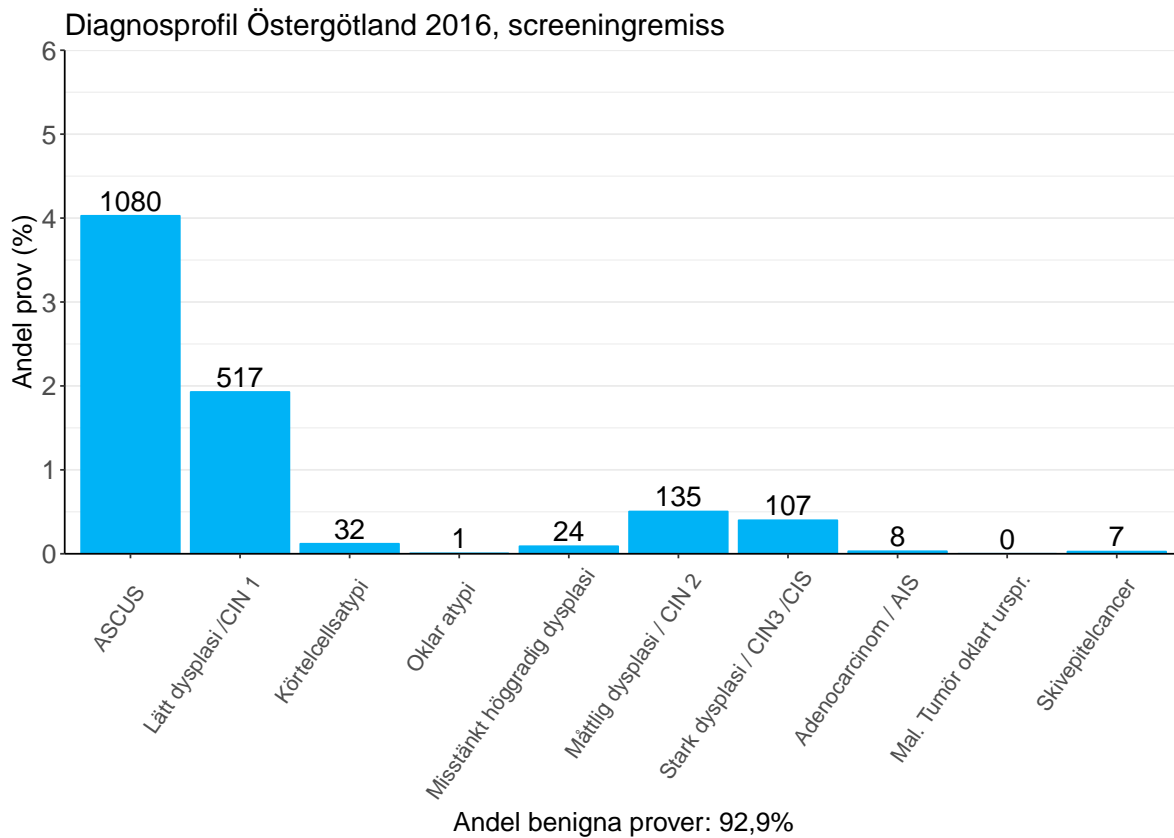
10 Diagnosprofil cytologi

Fr.o.m. 2011 redovisas diagnosprofilerna uppdelat på prover tagna inom organiserad screening (GCK-remiss) och övriga prover (standardremiss). Ett prov kan ha flera diagnoser men här är bara den ”värsta” medräknad efter en hierarkisk skala. Diagrammen har gjorts utifrån respektive laboratorium.

11 Andel avvikande cellprover som är uppföljda i tid

Detta är en ny kvalitetsparameter som har fastställts av Nationella arbetsgruppen för cervixcancerprevention. Riktvärdena är $\geq 90\%$. För att möjliggöra 6 månaders uppföljning av ASCUS/CIN1 räknas måttet utifrån cellprover tagna 1 juli 2015 till 30 juni 2016 och motsvarande datum för höggradiga cytologavvikelser blir 1 okt 2015 resp 30 sept 2016. Nytt cellprov, och/eller PAD räknas som uppföljning och för ASCUS/CIN1 också HPV-test med negativt utfall. Måttet är satt ur ett patientperspektiv. Resultaten, fr.a. för höggradigt avvikande cellprover, är beroende av vårdkedjan – både laboratoriets och gynekologins rutiner måste fungera.

Kommentar: Andel ASCUS/CIN I som följts upp inom 6 månader från provtagningsdatum jfr med 2015 och ligger nu på totalt 87,6% vilken är en liten försämring. Jönköping och Östergötland ligger dock stabilt på höga nivåer på 91% resp 88,3% vilket är en ökning jämfört med 2015. Kalmar kommer upp 83,2% vilket är en försämring. Svarstiden för prover från screeningremiss ligger under målet i Jönköpingslän men fördröjningen torde ligga hos kvinnoklinikerna.

Andel ASCUS/CIN1 som följts upp inom 6 månader från provtagningsdatum

Område	Andel prov
Jönköping län	91%
Östergötland	88.3%
Kalmar län	83.2%
Sydöstra Sverige	87.6%

Andel höggradigt atypiska prover som följts upp inom 3 månader från provtagningsdatum

Område	Andel prov
Kalmar län	93.2%
Östergötland	88.2%
Jönköping län	72.3%
Sydöstra Sverige	86.3%

12 Utfall av cytologi

Denna lite snåriga tabell är viktig att studera inte minst för gynekologer, cytodiagnostiker och patologer. Den visar den allvarligaste diagnosen som uppträtt i vävnadsprov inom 12 månader efter ett avvikande cytologprov. Den ger bl.a. en fingervisning om risken för en kvinna att ha en höggradig dysplasi i PAD vid en given cytologisk diagnos. Den visar oss också hur stor andel av avvikande diagnoser som följs upp med histopatologi. Redovisningen här görs utifrån laboratorium eftersom diagnostiken skiljer sig en del mellan laboratorierna och en given cytologisk diagnos helt klart har olika allvarlighetsgrad och olika samstämmighet med cytologi. Två tabeller är framtagna. Den som ligger här utgår från alla cellprover med en given diagnos. En andra tabell finns tillgänglig som webb-appendix på www.cancercentrum.se/vast/cellprov/rapport. Den visar den procentuella fördelningen endast av de prover som följts upp med histopatologi.

Varje cellprov förekommer bara en gång i sammanställningen medan ett histopatologiskt prov kan förekomma flera gånger om en kvinna har tagit flera cellprover inom tidsintervallet. Cellproverna härrör från år 2015 för att kunna ge 1 års uppföljning av alla. Detta är ett strikt datauttag och vi måste försiktigtvis reservera oss för tveksamheter eller fel i programkoder, dateringar, konverteringar och andra ofullkomligheter i databasen.

Kommentar: Överensstämmelsen mellan höggradigt avvikande cellprover och uppföljande histopatologi är god i hela SÖ regionen.

I de fall cytologin visat ASCUS eller lätt dysplasi/CIN I har 10-29% av proverna CIN 2-3 i uppföljande histopatologi.

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2015: Sydöstra Sverige

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	1007	1,5%	360	0,53%	97	0,14%	8	0,012%	308	0,45%	66589	97%	68369	68369
ASCUS	310	8%	715	18%	470	12%	14	0,36%	222	5,7%	2143	55%	3874	3874
Lätt dysplasi/CIN 1	185	8%	654	28%	486	21%	6	0,26%	121	5,2%	869	37%	2321	2321
Körtelcellsatypi	29	22%	27	21%	28	21%	10	7,6%	14	11%	23	18%	131	131
Oklar atypi	7	11%	9	15%	23	38%	6	9,8%	6	9,8%	10	16%	61	61
Misstänkt höggradig dysplasi	7	3,6%	23	12%	150	77%	4	2%	10	5,1%	2	1%	196	196
Måttlig dysplasi/CIN 2	22	4,6%	39	8,1%	387	80%	12	2,5%	4	0,83%	19	3,9%	483	483
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	3	0,93%	8	2,5%	269	84%	24	7,5%	2	0,62%	15	4,7%	321	321
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	8	31%	12	46%	1	3,8%	5	19%	26	26
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	2	13%	2	13%	9	60%	–	–	2	13%	15	15
Totalt	1570	2,1%	1837	2,4%	1920	2,5%	105	0,14%	688	0,91%	69677	92%	75797	75797

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2015: Jönköping län

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	445	2%	137	0,62%	45	0,2%	6	0,027%	83	0,38%	21394	97%	22110	22110
ASCUS	158	21%	181	24%	126	17%	4	0,53%	50	6,7%	232	31%	751	751
Lätt dysplasi/CIN 1	95	19%	152	30%	145	29%	1	0,2%	28	5,5%	85	17%	506	506
Körtelcellsatypi	4	40%	1	10%	2	20%	–	–	1	10%	2	20%	10	10
Oklar atypi	1	5,6%	2	11%	10	56%	2	11%	–	–	3	17%	18	18
Misstänkt höggradig dysplasi	3	9,1%	1	3%	26	79%	1	3%	1	3%	1	3%	33	33
Måttlig dysplasi/CIN 2	16	8,5%	12	6,3%	147	78%	2	1,1%	–	–	12	6,3%	189	189
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	1	1,4%	2	2,8%	56	78%	6	8,3%	–	–	7	9,7%	72	72
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	–	–	–	–	1	100%	–	–	–	–	1	1
Totalt	723	3,1%	488	2,1%	557	2,4%	23	0,097%	163	0,69%	21736	92%	23690	23690

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2015: Kalmar län

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	241	1,5%	96	0,59%	26	0,16%	2	0,012%	149	0,92%	15672	97%	16186	16186
ASCUS	49	6,3%	121	16%	103	13%	4	0,51%	142	18%	360	46%	779	779
Lätt dysplasi/CIN 1	34	6,1%	153	28%	109	20%	–	–	74	13%	184	33%	554	554
Körtelcellsatypi	1	4%	3	12%	6	24%	7	28%	3	12%	5	20%	25	25
Oklar atypi	6	15%	5	12%	13	32%	4	10%	6	15%	6	15%	40	40
Misstänkt höggradig dysplasi	3	2,2%	18	13%	107	77%	3	2,2%	7	5%	1	0,72%	139	139
Måttlig dysplasi/CIN 2	2	3,9%	5	9,8%	39	76%	–	–	3	5,9%	2	3,9%	51	51
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	1	0,94%	2	1,9%	97	92%	3	2,8%	–	–	3	2,8%	106	106
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	–	–	5	71%	–	–	2	29%	7	7
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	–	–	–	–	4	80%	–	–	1	20%	5	5
Totalt	337	1,9%	403	2,3%	500	2,8%	32	0,18%	384	2,1%	16236	91%	17892	17892

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2015: Östergötland

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	321	1,1%	127	0,42%	26	0,086%	–	–	76	0,25%	29523	98%	30073	30073
ASCUS	103	4,4%	413	18%	241	10%	6	0,26%	30	1,3%	1551	66%	2344	2344
Lätt dysplasi/CIN 1	56	4,4%	349	28%	232	18%	5	0,4%	19	1,5%	600	48%	1261	1261
Körtelcellsatypi	24	25%	23	24%	20	21%	3	3,1%	10	10%	16	17%	96	96
Oklar atypi	–	–	2	67%	–	–	–	–	–	–	1	33%	3	3
Misstänkt höggradig dysplasi	1	4,2%	4	17%	17	71%	–	–	2	8,3%	–	–	24	24
Måttlig dysplasi/CIN 2	4	1,6%	22	9,1%	201	83%	10	4,1%	1	0,41%	5	2,1%	243	243
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	1	0,7%	4	2,8%	116	81%	15	10%	2	1,4%	5	3,5%	143	143
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	8	42%	7	37%	1	5,3%	3	16%	19	19
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	2	22%	2	22%	4	44%	–	–	1	11%	9	9
Totalt	510	1,5%	946	2,8%	863	2,5%	50	0,15%	141	0,41%	31705	93%	34215	34215

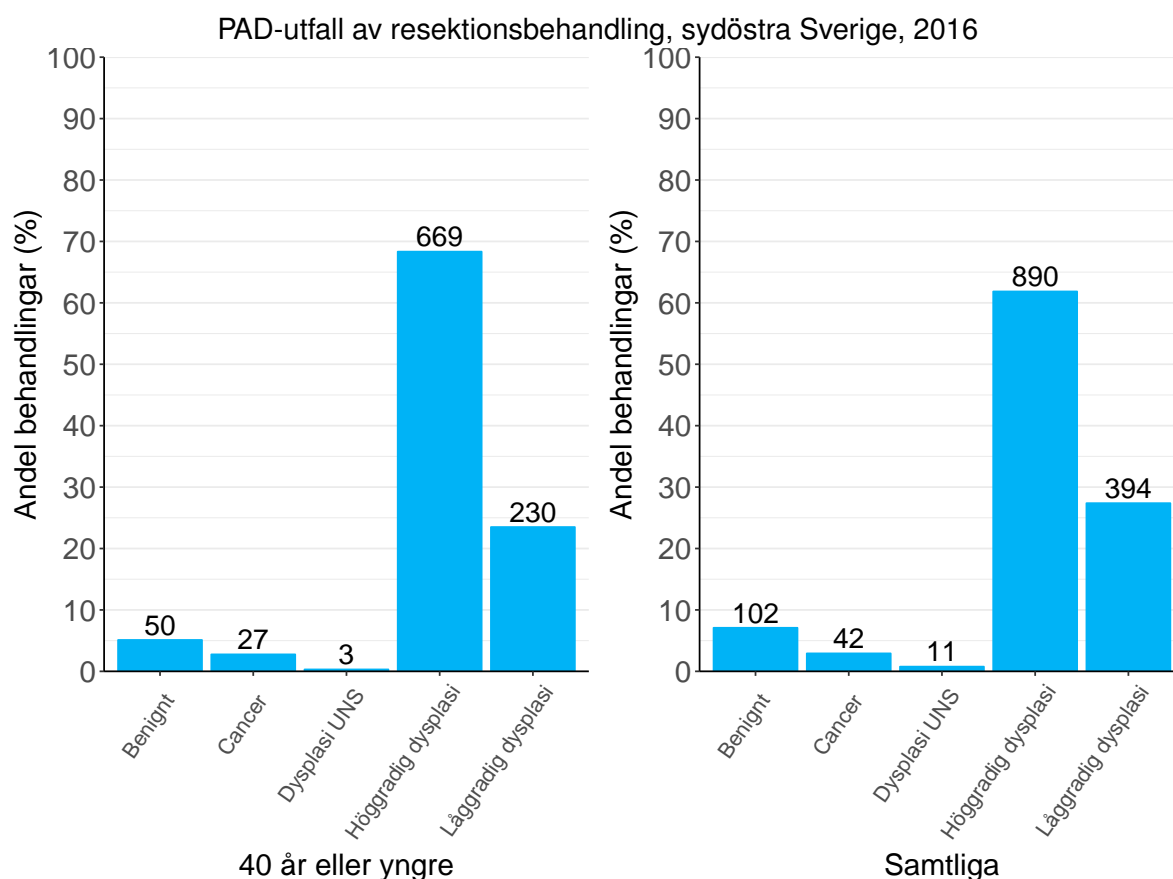
13 PAD-utfall av behandling

I stort sett alla behandlingar av cervixdysplasi 2014 gjordes med resektion och genererade därmed ett preparat för PAD. Utfallet av sådana behandlingar under år 2014 redovisas här. I enlighet med C-ARG:s riktlinjer särredovisas fr.o.m. 2011 uppgifterna för kvinnor upp till 40 års ålder. Regionens vårdprogram förordar inte längre behandling av lätta dysplasier i första hand, och tveklöst är en hög andel av höggradig dysplasi i koner och resektat ett tecken på att patienterna är väl utredda. Andelen benigna resektat kan inte vara noll ens under ideala omständigheter eftersom en del små dysplasier kan tas bort helt vid provexcision i samband med utredning. Enligt våra beräkningar minskar det andelen benigna koner med 1,5% och ökar andelen CIN2+ med 2% om PAD:n 60 dagar före behandling räknas med.

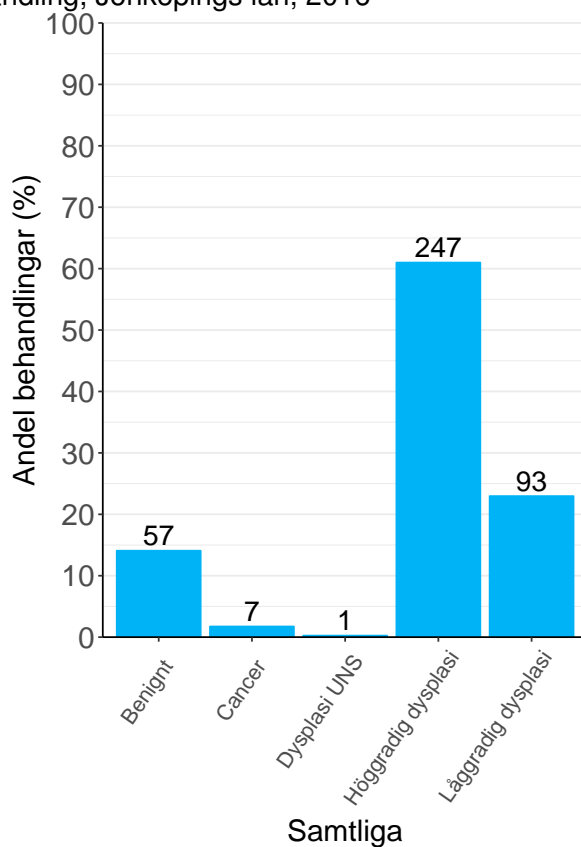
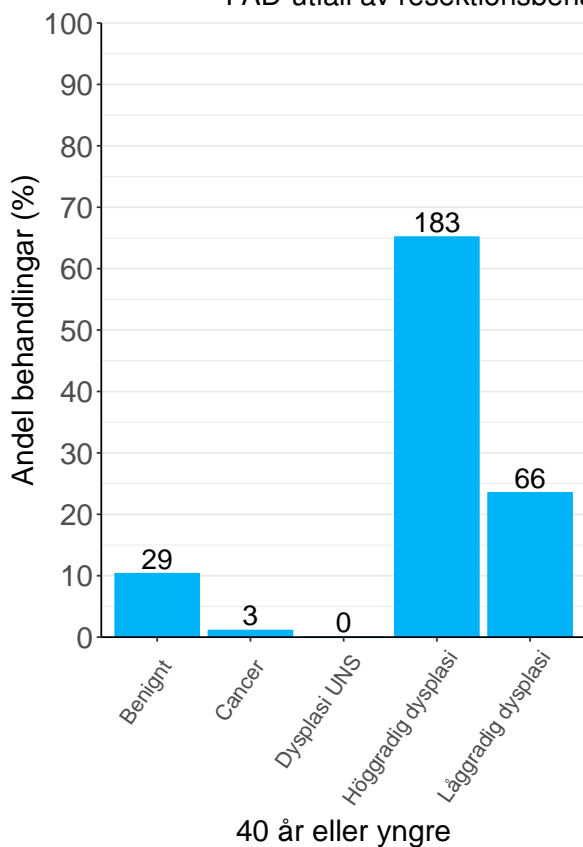
Utfallet får i hög grad ses som ett mått på utredningens kvalitet och i mindre grad på själva behandlingens kvalitet.

Vårdprogrammet har högst 15% benigna resektat som riktmärke vilket också är nationell standard. Motsvarande för kvinnor under 40 års ålder är 10%. Nationella standards har också fastställts för andelen CIN2+ i PAD som för kvinnor under 40 år ska vara $\geq 75\%$.

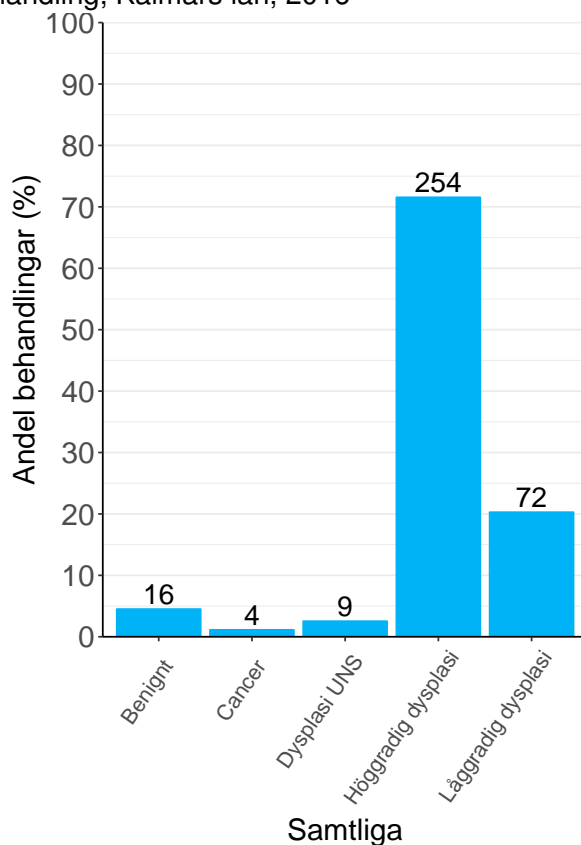
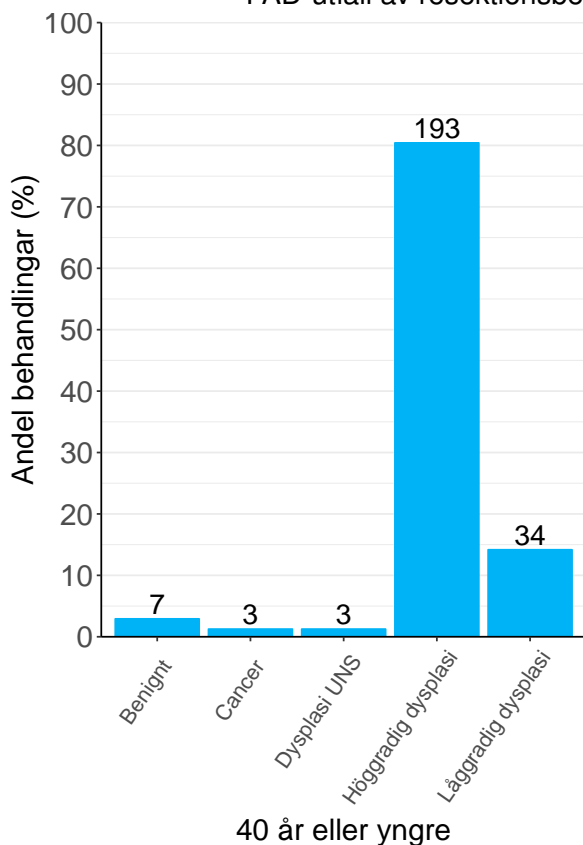
Kommentar: I hela SÖ regionen uppfylls målen för andel benigna koner både för samtliga kvinnor (7%) och för de kvinnor ≤ 40 år (5%). 68% av konerna hade höggradig dysplasi i PAD vilket är ngt under målet på 75% hos kvinnor ≤ 40 år.

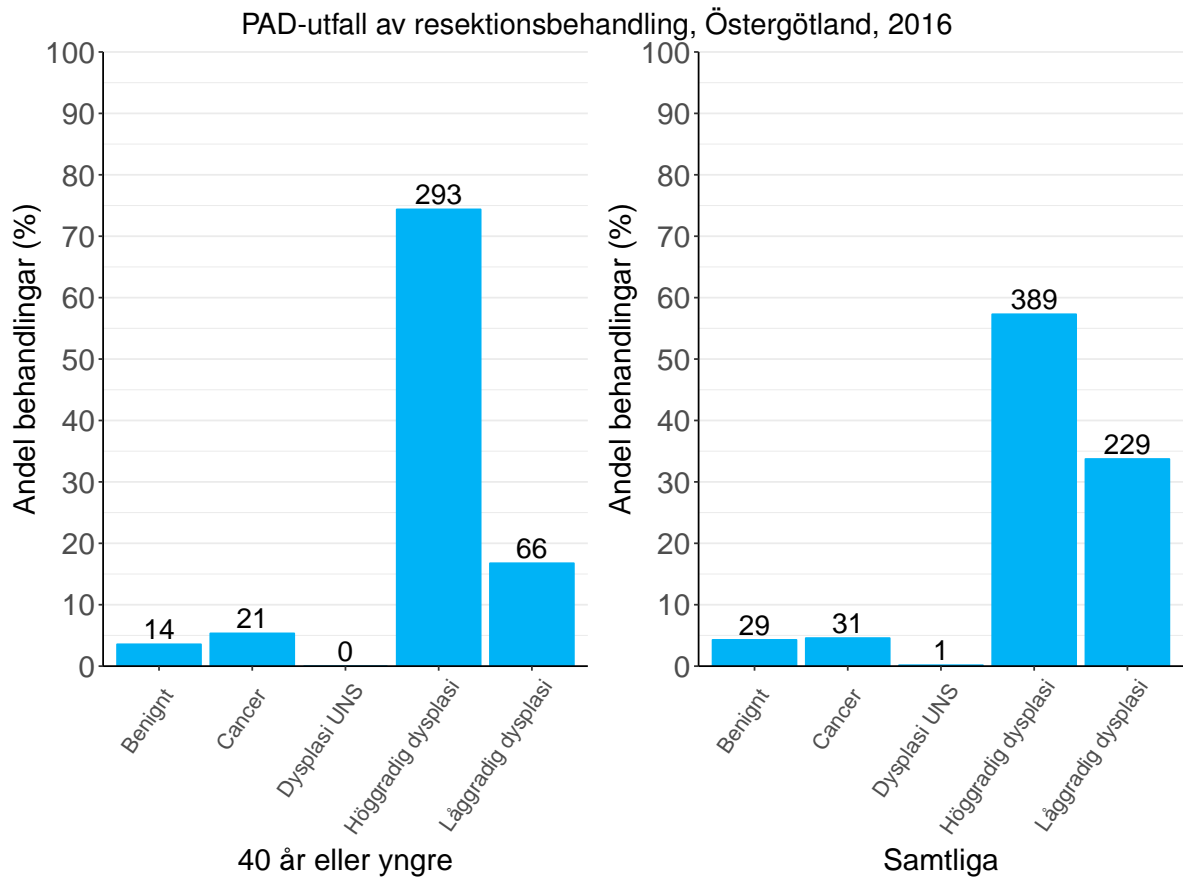

PAD-utfall av resektionsbehandling, Jönköpings län, 2016

PAD-utfall av resektionsbehandling, Kalmar län, 2016

PAD-utfall av resektionsbehandling per behandlande enhet 2016

Behandlande enhet	Histoklass						Totalt Antal
	Benigt		CIN2+		Övrigt		
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Kvinnokliniken Eksjö	15	12%	78	62%	32	26%	125
Kvinnokliniken Jönköping	31	16%	119	60%	48	24%	198
Kvinnokliniken Kalmar	6	3%	147	75%	44	22%	197
Kvinnokliniken Linköping	19	5%	246	61%	137	34%	402
Kvinnokliniken Norrköping	10	4%	174	63%	93	34%	277
Kvinnokliniken Värnamo	11	13%	57	70%	14	17%	82
Kvinnokliniken Västervik	10	6%	111	70%	37	23%	158
Totalt	102	7%	932	65%	405	28%	1439

14 Konhöjd och antal ingrepp per operatör

Det står alltmer klart att den något ökade risken för att föda för tidigt i gravititeter som kommer efter dysplasibehandling står i proportion till volymen cervixvävnad som tas bort eller förstörs. Andelen ”konhöjd registreradävser anturligtvis endast resektionsbehandlingar. Vårdprogrammet liksom de nationella riktlinjerna föreskriver att de gynekologer som behandlar dysplai ska utföra minst 25 ingrepp per år. Efterföljande tabell visar andelen operatörer på respektive enhet som når upp till denna volym. Den visar också den ur patientperspektiv viktigaste uppgiften - hur stor andel av alla behandlingar görs av läkare med denna erfarenhet. Läkare som flyttar mellan enheter i sjukvårdsregionen under kalenderåret bär mer sigbehandlingserfarenhet, medan enstaka erfarna läkare som byter till annan verksamhet, arbetat utanför sjukvårdsregionen eller varit långledig under stor del av kalenderåret inte kommer upp i 25 behandlingar av detta ksäl. Operatörer vid hysterektomi räknas inte in i de kvantitativa målen.

Kommentar: En hög andel av konernas konhöjd är inrapporterad till registret och medianhöjden är på majoriteten av klinikerna tillfredsställande.

Enhet	Antal behandlingar					Konhöjd registrerad				
	Res	Des	Hyst	Övr	Tot	Antal	Andel	Median	Min	Max
Kvinnokliniken Eksjö	128	0	5	0	133	120	94%	10	5	23
Kvinnokliniken Jönköping	200	0	0	0	200	197	98%	7	1	13
Kvinnokliniken Kalmar	211	1	0	0	212	185	88%	9	3	22
Kvinnokliniken Linköping	440	1	0	0	441	434	99%	5	0	16
Kvinnokliniken Norrköping	317	0	0	0	317	313	99%	10	4	25
Kvinnokliniken Värnamo	82	0	0	0	82	82	100%	8	3	20
Kvinnokliniken Västervik	167	0	1	2	170	165	99%	7	2	18
Alla enheter	1545	2	6	2	1555	1496	97%	8	0	25

Res = Resektion, Des = Destruktion, Hyst = Hysterektomi, Övr = Övrigt, Tot = Totalt

Erfarenhet operatörer

Enhet	Operatörer med minst 25 ingrepp		
	Antal operatörer	Andel operatörer	Andel behandlingar
Kvinnokliniken Eksjö	4	75%	89%
Kvinnokliniken Jönköping	7	29%	85%
Kvinnokliniken Kalmar	13	23%	51%
Kvinnokliniken Linköping	28	25%	66%
Kvinnokliniken Norrköping	8	50%	80%
Kvinnokliniken Värnamo	7	29%	79%
Kvinnokliniken Västervik	15	0%	0%
Alla enheter	80	26%	65%

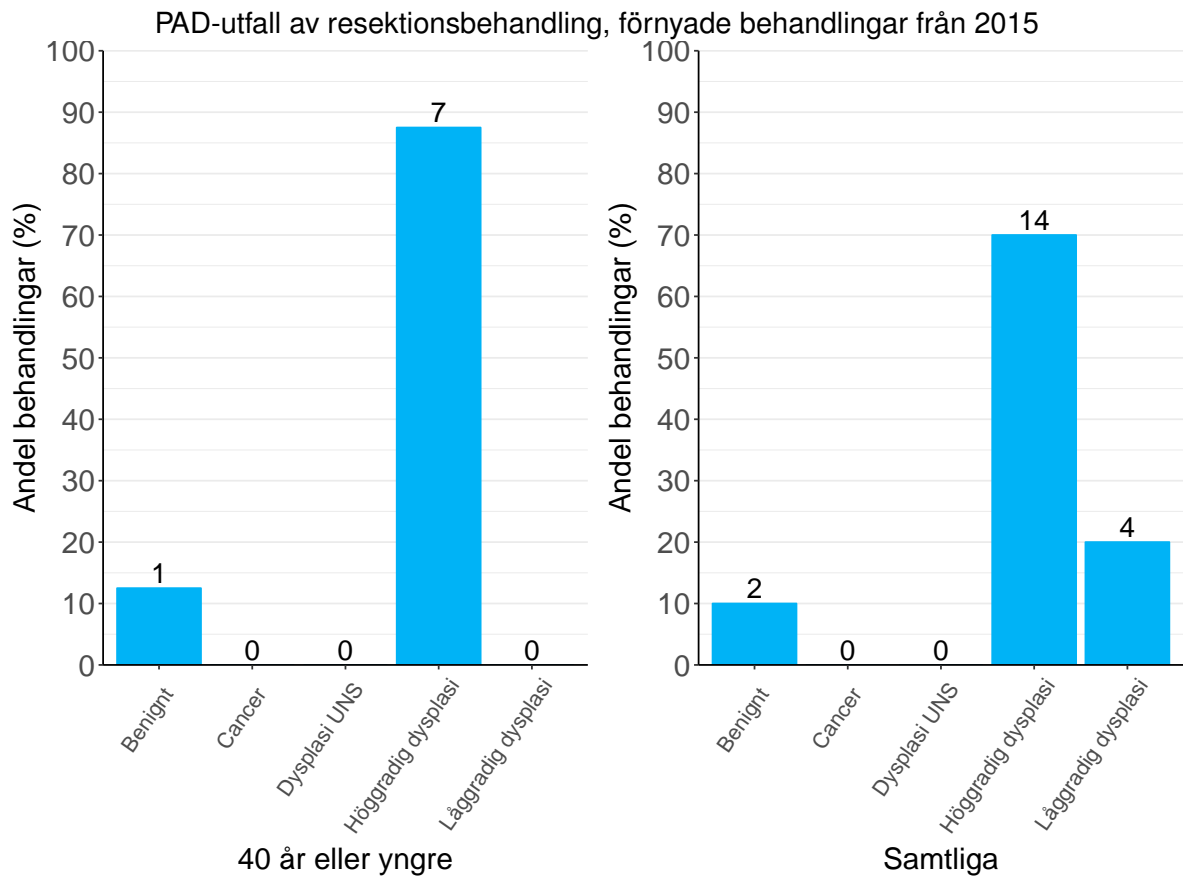
15 Förnyade behandlingar ("Re-koniseringar")

Vissa dysplasibehandlingar behöver göras om. En viss andel re-behandlingar ska accepteras, alternativet är att för mycket vävnad tas bort på för många kvinnor. Det aktuella årets siffror speglar naturligtvis behandlingarna som gjordes ett år tidigare. Ny behandling har rapporterats öka risken för prematurbörd 8 -10 ggr jämfört med icke-behandlade kvinnor. Data särredovisas även här för kvinnor upp till 40 års ålder. Data innefattar alla typer av behandlingar där dysplasi har varit en indikation. En tabell visar upprepade behandlingar per enhet som gjorde den ursprungliga behandlingen, oavsett var behandling nr 2 gjordes. Dessa data ska tolkas försiktigt, eftersom slumpen kan spela stor roll vid dessa små tal.

Om siffran är mycket låg kan det vara ett uttryck för att borttagandet/destruktionen av vävnad i många fall varit onödigt stor vid den ursprungliga behandlingen. Nationell standard, fastlagd 2012 (NACx), är max 5% re-behandling inom ett år.

Kommentar: Andelen rekoniseringar för hela SÖ regionen är 2,48% vilket uppfyller målet. Data från respektive klinik ses i tabellen.

Andel rekoniseringar 2015: 2,48%

Förnyade behandlingar från 2015 per ursprungsenhet

Enhet	Antal	Ombehandlade	Ombehandlade
	behandlingar	Antal	Andel
Kvinnokliniken Eksjö	185	8	4%
Kvinnokliniken Jönköping	198	6	3%
Kvinnokliniken Kalmar	204	1	0%
Kvinnokliniken Linköping	1	0	0%
Kvinnokliniken Norrköping	83	0	0%
Kvinnokliniken Värnamo	84	1	1%
Kvinnokliniken Västervik	53	4	8%
Alla enheter	808	20	2%

